

NARODNI LIST

Izahaja vsak šetrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so pošiljati na: „Narodni List“ v Celju. — Prednštvo: Dolgo polje števil. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 80 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglas se računa po 18 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah snaten popust po dogovoru. Pristopbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Balkanska vojska.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo nespremenjeno. Pogajanja za premirje. — Albanci proglasili neodvisnost Albanije. — Črnogorci huje napadajo Skader. Kralj Nikola sam prevzel vrhovno poveljstvo. — V Drinopolju vlada lakota. Srbi prodirajo proti Valoni, zavzeli so albansko glavno mesto Elbasan. — Srbi popravljajo zaplenjene turške topove. — Slika turskih grozovitosti.

Položaj »visle«.

Avstrijski Nemci hujskajo na vojsko. Pod plaščem in pod krinko avstrijskega »patriotizma«. Zgodilo se je to zadnji teden v raznih zborovanjih in z demonstracijami proti Slovanom. Na Dunaju pretepa poulična drhal slovanske dijake.

V ostalem je položaj skoro nespremenjen. Nemško in vladno časopisje skuša z najdržnejšim zavijanjem zakriti blamažo avstrijske diplomacije v zadevi takojšnje rešitve spornih vprašanj. Avstrijska vojaška stranka je takoj hotela udariti, tu pa je ruski medved začel stopati proti naši in francoski panter proti nemški meji; in v Berlinu so našim avstrijskim gospodom uljudno povedali, da so sicer dobri naši zavezniki, da si pa z Rusijo in Francosko ne bi radi pokvarili (ker bi šlo sicer pol nemške industrije k vragu!), in Avstrija naj počaka na konec vojske spodaj na Balkanu, potem se bo že uredilo. To je vplivalo kakor mrzel tuš — in tako je Avstrija hočeš nočeš morala sprejeti svoje novo stališče. Srbski list »Večerne Novosti« so pisale te dni, da med Srbijo in Avstrijo ni pravzaprav nobenega spora. Res pa je, da dela takšen spor gotovo časopisje. Doslej ni bila odklonjena nobena zahteva avstro-ogrške države. Tudi ni bil odklonjen noben njen predlog, zlasti pa ne njena zahteva glede albanskega vprašanja. Cilj vojnih operacij ne more biti premet spora, marveč samo končni rezultati, ki pa dosedaj še niso dognani. Ako vobče pride do delitve Albanije, se mora dotičnik, ki misli, da je interesiran pri tem, obrniti na vse države, ki hočejo Albanijo deliti, nikakor pa ne samo na Srbijo. Mir s Turčijo bo delo cele balkanske zveze, a albansko vprašanje ne more biti samo vprašanje ene velesile, marveč cele Evrope. Ker torej ni predmeta za spor, tudi ne more biti spora. Zato srbska vlada ne odgovarja glede delitve Albanije, ker nimajo komu kaj odgovarjati.

Zadnje dni so se raznesle vesti, da Srbija postavlja na naše meje vojaštvo in da je poklicala pod orožje tudi že novince za l. 1913. Vse te vesti, ki jih je s prozornim namenom širilo nemško časopisje, so se že izkazale kot neresnične. Tudi vesti istega časopisja, da Rusija Srbijo hujška k trdnosti glede zahteve po pristanišču ob Adriji, so se izkazale le v toliko resnične, da se Rusija sicer res ne protivi tej srbski zahtevi, da pa vkljub temu želi, da se zadeva reši mirnim potom. Na morebitni konferenci evropskih velevladi bo Rusija seveda podpirala srbske zahteve.

Pogajanja za premirje med Turčijo in balkansko zvezo

so se ves zadnji teden nadaljevala in tudi še v trenutku, ko to pišemo, niso končana. Vendar splošno prevladuje prepričanje, da se bo premirje v kratkem sklenilo in kmalo na to tudi mir. Na kaki podlagi, to vedo samo oni, ki se pogajajo, in so vsa tozadevna poročila in domnevanja raznih — posebno zopet nemških! — listov le iz urte izvita.

Zadnji čas se govori tudi o nesoglasjih med posameznimi državami balkanske zveze same, oso-

bito med Bolgarijo in Grško. Baje si nišo edine, kaj naj dobi od Turčije ena in kaj druga. V koliko te vesti odgovarjajo resnici, bo pokazala bližnja prihodnost.

Neodvisnost Albanije proglašena.

V Valoni, znanem albanskem mestu, so voditelji albanskega naroda proglasili Albanijo kot samostojno državo in sestavili začasno vlado. Njen predsednik je znani albanski voditelj Izmail Kemal (musliman), podpredsednik in tajnik vlade sta pa dva katoličana. Nova vlada je zaprosila Avstrijo in Italijo za priznanje neodvisnosti Albanije.

V srbskem javnem mnenju se je zadnji čas v toliko zgodila sprememba, da tudi Srbija ni več nasprotna samostojnosti Albanije. Ima popolnoma prav, saj bi ji bili albanski roparji le na potu v njenem gospodarskem in kulturnem razvoju.

Novic z bojišča

je zadnji teden, ker zaradi mirovnih pogajanj večjih bojov ni bilo, le malo. Pred Skadrom so Črnogorci sicer z večjo silo zopet začeli s svojimi operacijami in dan za dnem se čuje tam strašno grmenje topov. Vrhovni poveljnik črnogorske armade je — kakor smo že kratko sporočili — sedaj kralj Nikita sam.

Pri Cataldži, kjer so se ravno pogajanja vršila, je bil cel teden mir. Le izpred Drinopolja je prišlo poročilo, da so Turki zopet poskušili par izpadov, a so jih Bolgari vsakokrat vrgli nazaj. Begunci iz Drinopolja poročajo, da je začelo med onemoglo turško garnizijo v Drinopolju vreti in groziti izbruhniti anarhične razmere. V mestu vlada lakota, Bolgari in Srbi pa imajo najboljši kruh, zlasti ker se jim je posrečilo, zapleniti mnogo žita in ker imajo v rokah mnogo mlinov in pekarn.

Druga vest trdi, da hočejo Bolgari še pred sklepom pogajanj z vso silo naskočiti Drinopolje in je zavzeti.

Nekateri listi so raznesli vest, da je v bolgarsko-srbski oblegovalni armadi pred Drinopoljem izbruhnila kolera. Vse te vesti ne odgovarjajo resnici.

Srbi nadaljujejo svoje vojne operacije po čisto natančno preračunanem načrtu. Po zavzetju Drača in Ohride so se obrnili proti jugu v smeri proti Valoni. Zavzeli so brez boja mesto Elbasan, ki bi imelo biti glavno mesto bodoče države albanske.

Zadnje dni je prišlo tudi uradno poročilo, koliko so Srbi v Bitolju ujeli Turkov: 20.000, med njimi 100 višjih častnikov. Ostanke razbite turške armade pa tudi mečejo orožje stran in se udajajo Srbom. Srbi so zaplenili pri Bitolju 66 turških topov, veliko število pušk, veliko municije in vojnega materijala. Tudi mnogo vojaških skladišč je padlo v njihove roke, napolnjenih z živili in obleko.

V srbske roke je padlo tudi mesto Djebra in je s tem zlomljen zadnji odpor turške vojske na tem bojišču. Srbi pošiljajo v osvojene pokrajine orožniške oddelke, ki bodo v čuvanju reda in miru zamenjali čete tretjega poziva. — Zaplenjene turške topove pustijo Srbi popravljati v vojnem arzenatu

v Kragujevcu in prireja se tudi za uporabo zaplenjena municija. Poizkusi s topovi in municijo so se povsem posrečili. Topovi streljajo odlično. S turskimi topovi bo srbska artilerija skoraj podvojena.

Grki v zadnjem tednu niso storili nič posebnega. Uradno je prišlo sedaj tudi poročilo, da znaša število v Solunu ujetih turških vojakov 25.000, poleg njih pa še 1000 častnikov. Zaplenjenih je bilo 70 topov, 30 mitraljez, 1200 konj in 75.000 pušk.

Turške grozovitosti.

Kako postopajo Turki s krščanskim prebivalstvom, naj pokaže zopet sledeče slika: Turki so v vasi Petriči polovili osem mladih deklet od 10 do 12 let, jih najprej živinsko posilili in potem izrgali dekletom roke ter jih pustili tako ležati na polju. Par ur pozneje so prišli mimo bolgarski vojaki ter se jim je posrečilo še 4 deklet rešiti.

Neki bolgarski kavalerijski častnik je pravil tudi, da so bolgarske čete videle tako strahovito živinske prizore, da so vojaki, navajeni krvi in groznih prizorov, vztrepetali groze in se kakor divji vrgli na barbarske Turke.

Rusi za balkanske Slované.

Kako živo se zanimajo Rusi za zmage balkanskih Slovanov, kaže dejstvo, da so v Moskvi samo dne 1. dec. nabrali 153.000 rubljev (krog pol milijona kron) za »Rdeči križ balkanskih držav«.

Stroški balkanske vojne.

Sedaj, ko se vojna na Balkanu bliža svojemu koncu, bo pač inarsikoga zanimalo, koliko je doslej stala ta vojna. Kakor je znano, je Črna gora prva napovedala Turčiji vojno. Bilo je to v torek 8. okt. Šele 9 dni kasneje so Črni gori sledile z vojno napovedjo tudi ostale balkanske države — Bolgarska, Srbija in Grška.

Dnevni vojni stroški Črne gore, v katere so všteti tudi stroški za živila in municijo, znašajo okroglo 100.000 kron. Ker traja vojna Črne gore proti Turčiji že od 8. oktobra, se mora računati, da je črnogorska vojna uprava izdala doslej v vojne svrhe okrog 5 milijonov kron. Koliko je znašal črnogorski vojni zaklad, ni znano. Znano pa je, da je črnogorska vlada dne 5. novembra izdala zakon glede izdaje državnih bonov v znesku 2 milijonov perperov (kron). Vojni zaklad gotovo ni znašal mnogo več kakor 3 milijone, zato lahko sklepamo, da bo Črna gora kmalu pri kraju s svojimi sredstvi in da bo morala misliti na novo izdajo državnih bonov. Vse to pa seveda samo v slučaju, ako ni bil vojni zaklad mnogo večji, kakor smo mi računali.

Grška je imela začetkom vojne na razpolago vojni zaklad v znesku 57 milijonov kron. Dnevni vojni stroški znašajo 333.000 kron. Od tega odpade 143.000 kron na oskrbo. Prevozni stroški po suhem in po morju znašajo v smislu veljavnih pogodb četrti del navedenih tarifov in so že všteti v dnevne vojne stroške. O stroških za mornarico ni zanesljivih podatkov, vendar pa lahko računamo, da izda Grška za svojo vojno mornarico najmanj 100.000 kron na dan. Kako dolgo bo torej grška vlada lahko izhajala s svojim vojnim zakladom, se ne da natančno preračunati. Gotovo je samo toliko, da je Grška doslej samo za mornarico izdala okroglo 20 milijonov kron.

Srbski vojni zaklad je znašal začetkom meseca oktobra 140 milijonov dinarjev. Dne 13. okt. je srbska narodna skupščina v vojne namene dovolila 55 milijonov dinarjev, istočasno pa je razveljavila kredit v znesku 21 milijonov, ki ga je meseca

Podružnica **LJUBLJANSKE**
KREDITNE BANKE, CELJE

sprejema **vloge** na tekočem računu in jih **obrestuje** od 6. novembra 1912 po — od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka.

5%

junija dovolila v vojaške namene. Ker znašajo dnevni vojni stroški okrog 1 milijona dinarjev, bo Srbija koncem meseca izdala v vojne namene okrog 44 milijonov. Od vojnega kredita v znesku 55 milijonov, bo ji torej še ostalo 11 milijonov dinarjev, vrhu tega pa bo imela na razpolago še ves vojni zaklad v znesku 140 milijonov. Srbija ima torej na razpolago še vedno toliko sredstev, da se lahko vojuje še par mesecev, ne da bi prišla v kako gmotno zadrego.

Bolgarska je imela začetkom meseca oktobra 180 milijonov levov vojnega zaklada. Ako odšteto stroške za 17 mobilizacijskih dni v znesku 25 milijonov, preostaja za vojno samo okrog 150 milijonov levov razpoložljivega denarja. Dnevni vojni stroški znašajo 1 milijon 200.000 levov. Vojni zaklad torej zadostuje za 125 dni, računano od 18. oktobra naprej. Ker pa plačuje bolgarska intendantna dnevno 400.000 levov za rekvizicijo z boni, bo vojni zaklad zadostoval za 157 dni. Ker bo vojna uprava do konca tega meseca izdala še okrog 50 milijonov, bo ostalo Bolgarski za vojevanje še okrog 100 milijonov levov.

V najslabšem položaju se nahaja **Turčija**. Ta je doslej izdala za vojno 83 milijonov, dovoljenega pa je imela za tri mesece kredita samo 140 milijonov. Od te vsote se je moralo pokriti 96 milijonov potom posojila. Ako bi vojna še količkaj časa trajala, bo Turčija morala najeti novo posojilo — če ga ji bo sploh kdo dal.

Naše prireditve.

V **Ljubnem pri Celju** je »Politično in gospodarsko društvo za Škofjo vas in okolico« priredilo v nedeljo dne 1. decembra izvrstno obiskano shod pri Venguštu. Prišli niso navzlic jako slabemu vremenu na shod samo domačini, temveč tudi dragi gostje iz Dramelj in St. Jurja. Vodil ga je društveni predsednik, vrli naš Mahne. O vzrokih in posledicah balkanske vojske sta navdušeno in prepričevalno govorila dež. posl. dr. Kukovec in Miloš Stibler iz Celja. **Dr. Kukovec** je ob splošnem pritjevanju bil čal brezvestno hujskanje domačega in dunajskega nemškega časopisja proti Jugoslovanom, osobito proti Slovincem, ki smo najmanjši in najslabši te imajo torej vitežki Nemci proti nam največ poguma. Dasiravno se nas je zadnje tedne od nemške in štajerske strani neprestano dražilo in izzivalo, smo vedno ostali mirni in dostojni — znamenje velike politične preudarnosti in zrelosti slovenskega naroda. Svojega patriotizma sicer nismo nikjer razobešali in prodajali v politične svrhe, gotovo pa je, da bi storili, kot vedno doslej, tudi sedaj v polni meri svojo dolžnost napram državi in dinastiji. Naši slovenski polki bi tudi v sedanjih vojskah ravno tako hrabro branili svojo avstrijsko očetnjo, kakor so jo takrat, ko so se pred njihovo hrabrostjo odkrivali avstrijski generali. Mi kažemo svojo zvestobo do države z dejanji, ne pa z besedami in z zaničevanja vrednim ovažanjem in obrekovanjem svojih inorodnih sodržavljanov. (Burno pritjevanje.) Ali kakor smo mi vedno in povsod na mestu, tako bi morale poznati svoje dolžnosti napram nam tudi avstrijske vlade; mi nočemo milosti in nagrad, temveč samo pravico. Zborovalci so nato soglasno izrazili svoje simpatije zmagojočim Jugoslovanom na Balkanu in željo, da bi se ohranil mir in bi se nas obvarovalo pred groznimi posledicami, ki jih ima vsaka vojska. Potem je govoril Miloš Jarnovič iz Dramelj o predpisovanju osebno dohodninskega davka kmetovalcem in obrtnikom. Opisoval je na podlagi resničnih slučajev, kako postopajo davčne oblasti glede osebne dohodnine s kmeti in obrtniki ter zahteval odločno remediuro. Resnemu delu prireditve je sledil zabaven, domača veselica s srečolovom.

Jz političnega sveta.

Štajerski deželni zbor. Graška »Tagespost« je poročala te dni sledeče: »Z ozirom na težavni zunanjepolitični položaj je postalo za december nameravano sklicanje štajerskega deželnega zbora zopet vprašljivo. S tem bo tudi vprašanje razpusta deželnega zbora, ki je bil nameravan v slučaju ponovnega neuspeha pogajanj, še dalje časa viselo«.

Državni zbor je dne 2. t. m. zaključil proračunsko razpravo. Proti novim vojnim zakonom se pojavlja vedno hujši odpor. Gotovo je, da zakon o vojnih službah ne bo sprejet v tej obliki, kakor je bil predložen. Vrše se kompromisna pogajanja, vlada pa vstraja na tem, da mora zbornica te predloge rešiti čimprej, ker je položaj resen in je treba, da se izvrše vse potrebne priprave. Bati se je, da pride med zbornico in vlado do ostrega nasprotja, katerega izid je težko proročevati.

Tri mobilizacijske predloge v državnem zboru. Vlada je predložila državnemu zboru tri zakonske

načrte z željo, naj jih zbornica precej sprejme, in sicer: 1. Zakon o naboru konj. 2. Zakon glede podpiranja članov družin za slučaj mobilizacije. 3. Zakon o tem, kako naj zasebniki in občine dajo stanovanja in prometna sredstva za slučaj mobilizacije. O eni in drugi predlogi govorimo na drugem mestu bolj obširno.

Izjemne postave na Ogrskem. Ogrska vlada je predložila parlamentu tri zakonske načrte. Prvi se tiče izjemnih določb za slučaj vojne, drugi nabave konjeniškega materiala, tretji pa vsebuje navodila za javnost in občine za slučaj mobilizacije. Izjemni zakon za slučaj vojne določa med drugim, da se smejo v posameznih krajih postavljati posebni komisariji, da vzdržujejo red in mir, da se v slučaju potrebe prikrajša sodno postopanje in da je končno pod najstrožjo kaznijo prepovedano, priobčevati vesti o vojnih pripravah in gibanju čet.

Avstrijska gosposka zbornica (državnega zbora) je sprejela postavo glede ureditve uradniških plač in službenih razmer s nekaterimi spremembami v vseh treh branjih. Zaradi sprememb mora o postavi še enkrat razpravljati poslanska zbornica.

Med Rusijo in Kitajsko je nastal zaradi Mongolije, ki se je osamosvojila in prišla pod precejšnji vpliv Rusije, hud razpor. Kitajska namerava baje napovedati Rusiji vojsko.

Ruski državni zbor. Dne 30. novembra so se sestali prvokrat novoizvoljeni poslanci ruske dume (državnega zbora) k seji. Predsednik Rodzianko je naglašal v svojem nastopnem govoru, da pričinja četrti ruska doma svoje delo s čustvi trdne in neomajne udanosti do carja, čegar volji bo ruski narod vedno sledil. Ruski narod pričakuje od svojih zastopnikov največjo pozornost in skrb za razvoj in okrepitev ruske vojske. Imeti moramo vedno pred očmi cilj, da smo pripravljeni za dobrobit in srečo naše velike domovine, za nje slavo in nedotakljivost in za nje ugled žrtvovati vse svoje moči in svoje življenje, če oblaki, ki so se pojavili na političnem nebu, ne izginejo.

Zastonj

dobl »Narodni List« do konca l. 1912, kdor si ga naroči že sedaj za l. 1913.

Beleške.

O poldirjih balkanskih narodnih čevka v »Štajercu« tisti Linhart, ki je l. 1908. načeloval nemškutarskim bandam v Ptuj in Celju, ki so pobijale Slovence s palicami, jih ometavale z gnilimi jajci itd. Take kulture seveda Srbi in Bolgari ne poznajo. To je kultura Turkov, katerih vneta zagovornik je »Štajerc«.

Linhartov bog je Nemčija. V zadnjem »Štajercu« je zapisal sledeči silno neumni stavek: »Kako revna in zapuščena bi pač bila naša avstrijska domovina, ko bi ji ne stala ob strani vedno »in schimmernder Wehr« mogočna Nemčija!« Torej naša država je brez Nemčije nič, naša armada je brez moči brez Nemčije! Strašno patrijotične so te besede!

Linhart grozi! Sedaj, slovenski prvaki, je vaš konec. Linhart pride v »Štajercu« z odkritji, ki vas do zadnjega spravijo pod ključ. On, edini zaščitnik Avstrije v teh težkih časih, on, ki je edini »obdržal zvestobo« Avstriji, bo vas, veleizdajski slovenski prvaki, k niste nič drugega ko srbski špijoni, vse razkrinkal. Trepečite in skrijte se sramu, zakaž on — Linhart Freiherr von Sežganeknjige — vas spravi na vislice. Bože, pomilaj slovensko prvaštvo! Alah il Alah, Linhart il Linhart!

Okrajni šolski nadzorniki. Naučno ministerstvo je dozdajne šolske nadzornike na Štajerskem imenovalo še za nadaljno upravno dobo.

Promocija. Dne 6. t. m. bo na dunajskem vseniteljskem proglašen za doktorja prava g. Ivo Tavčar, večletni član in nekdanji predsednik akad. društva »Sava«.

Napad na slovenskega čitjaka na Dunaju. Politični dijaka zaprla in ga v zaporu pretepla. Na Dunaju se množijo slučaj, da pouličnjaki brez povoda napadajo mirne Jugoslovane. In to večinoma zgolj zaradi tega, ker govorijo v jugoslovanskem jeziku. Tako je 28. novembra zvečer dunajski poulični druhal napadla na cesti slovenskega vis košolca Goloba ter ga težko poškodovala samo zaradi tega, ker je s svojim tovarišem govoril na ulici slovensko. Druhal se je s krikom: »Des is a so a serbischer Hund!« vrgla nanj ter ga pobila na tla. Politika dijaka ni ščitila, marveč ga je aretirala in odpeljala v zapor. Poroča se, da so redarji kričali nad njim: »Serbisches Schwein! Laus-

bub, der das österreichische Brot frisst!« ter ga tolkli s pestmi. Dijak je težko ranjen. Dasi se ni policiji čisto nič vpiral, vendar so ga sodišču naznanili zaradi upora, policijski komisar pa ga je obsodil v osemnedevni zapor. — Med jugoslovanskimi poslanci je zavladovalo zaradi tega dogodka veliko ogorčenje in so pri vladi storili vse korake, da se v bodoče preprečijo slični napadi na slovansko dijaštvo.

Napadi klerikalnega časopisja na slovenske trgovce. »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« nam piše: Ako hoče slovenski narod igrati med kulturnimi narodi primerno vlogo in ohraniti svojo eksistenco, tedaj si mora vzgojiti popreji svoje meščanstvo, svoj trgovski in obrtni stan. »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« ima v prvi vrsti namen zbirati slovenske trgovce in obrtnike v Mariboru in okolici in zabraniti njih odtujenje od lastnega naroda. Stališče teh slovenskih trgovcev in obrtnikov v nemških in ponemčenih mestih in trgih je vsled nezavednosti slovenskega in vedel narodne nestrpnosti nemškega občinstva silno težavno. Pričakovati bi torej bilo, da bodo vse slovenske stranke in slovensko časopisje z vsemi silami podpirali razvoj slovenskega trgovstva in obrtništva. A ravno narobe! Nekateri slovenske stranke in njih časopisje najde vsak čas priložnost za to, da napada slovenske trgovce in obrtnike ter jim iz strankarske zavisti skuša škodovati in jih uničiti. »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« je pri raznih priložnostih povdarjalo, da se ne vmešava v medsebojne prepire slovenskih političnih strank in da najde pri njem zaslonbo in podporo vsak slovenski trgovec in obrtnik, brez ozira na njegovo politično naziranje. Ker je v zadnjem času g. Vilko Welzl, trgovec v Mariboru in odbornik »Slovenskega trgovskega in obrtnega društva«, bil spet predmet takega ostudnega in neosnovanega napada, je dalo to društvenemu odboru povod, poudariti znova stališče društva in opozoriti slovensko javnost na škodljivost takega početja v narodnem oziru.

Iz šolske službe. Za stalno učiteljico pri Veliki Nedelji je imenovana dozdajna suplentka gđna Alojzija Lebar, učiteljica Marija Goričan v Sp. Poljskavi za učiteljico v Pristavi; nadučitelj Pavel Flere od Sv. Štefana pri Šmarju za nadučitelja v Letušu; gđna Helena Goričan za stalno učiteljico v Mozirju; gđna Amalija Gnuš za stalno učiteljico v Zagorju. V začasni pokoj je šla učiteljica Marijana Vrečko v Šmartnem pri Slov. Gradcu.

Slovenski prostovoljec pred Skadrom. Kakor smo že poročali, sta slovenska pravnik Čop in Lipar vstopila kot prostovoljca v črnogorsko armado. Na njihovo izrečno željo so jih poslali pred Skader. V enem izmed zadnjih bojev je bil Lipar ranjen in leži sedaj v bolnišnici v Podgorici. Nadejati se je, da bo popolnoma okreval. Razume se samo ob sebi, da mu bo »Rdeči križ balkanskih držav« priskočil na pomoč. Ranjeni Slovenec bo gotovo vzbudil sočutje v vsi slovenski javnosti. Kdor bi hotel zanj kaj darovati, naj pošlje svoj prispevek na »Rdeči križ balkanskih držav« v Ljubljani z izrečno pripombo, da je dotični znesek namenjen za ranjenega pravnika Liparja.

Zanimiv odlok češkega deželnega šolskega sveta. Deželni šolski svet češki je 28. nov. razveljavil odlok okrajnega šolskega sveta v Žižkovu, glasom katerega bi češki otroci, ki so brez konfesije (veroizpovedanja) in ki nimajo v veronauku nobenega reda, ne smeli obiskovati prihodnje šolske leto drugega v šole razreda.

Za Rdeči križ balkanskih držav so poslali na naše uredništvo: gospa Alojzija Pustišek, nadučiteljeva soproga, Svetina, 9.20 K, gđna Mici Kinclova iz St. Jurja ob j. ž. 36 K, g. M. h. Turk iz Waidhofena 1 K, g. Ant. Jurgec (pri g. Janku Debeljaku v Medribnikih v Halozah nabrani znesek) 7.70 K, skupaj 53.90 K.

Mariborski okraj.

Bitko so imeli fantje od Sv. Jakoba v Slov. Gor. z onimi iz Marije Snežne. Že dolgo je bilo med njimi sovraštvo, nazadnje so si pa za neko nedeljo napovedali vojsko v obmejni gostilni Höllovi. Najprej je bil boj samo z besedami in psovskami, nato pa z litri in noži. Nekaj jih je dobilo težke rane. Dne 29. novembra je dobil pred deželno sodnijo v Gradcu vodja fantov iz Marije Snežne, Franc Kocbek, 7 mesecev, vodja Šentjakobčanov pa 5 mesecev težke jče.

Št. Rupert v Slov. gor. (Slovesnost 50-letnega učiteljevanja.) Gospod nadučitelj Simon Ješovnik je praznoval dne 24. listopada t. l. svoje polstoletno učiteljevanje, med temi celih 40 let v Sv. Rupertu v Slov. Gor. v veliko blaginjo ljudstva, kar prizna mnogo njemu izročeni poveljni dekretov od vseh šol. oblasti. Slovesnost se je vršila v soboto zvečer z ime-

nitno bakljado in krasnimi pesmimi kot podoknico, v nedeljo so se poklonili zjutraj pred sv. mašo učitelji z mladino z lepimi voščili, spremili jubilarja v cerkev, kjer je č. g. župnik Pajtlar lepo govoril o njegovih zaslugah. Po spremstvu nazaj v šolo se je vršilo učiteljsko zborovanje, v katerem so se vse slavljenčeve zasluge obelodanile in zbog teh se je imenoval gosp. nadučitelj častnim članom sv. Lenartskega učit. društva. Enako so storile vse tukajšnje občine. Slavnost je bila veličanska, prirejena skupno od raznih odličnih učiteljev, ki je sijajna bila prav po jubilarntovi zaslugi. Še na mnoga leta, gospod nadučitelj Ješovnik!

Maribor. (Slovensko gledališče.) Na Miklavževo nedeljo, dne 8. decembra 1912 popoldne ob pol 4. uri se vprizori na našem odru otroška igra »Rdeča kapica«, pravljica s petimi v štirih dejanjih. Naša deca že komaj čaka na to predstavo, ki bo nudila otrokom izredno zabavo. Nastopi tudi Miklavž s sijajnim spremstvom angeljev, parkljev, Luciferja, Belcebuba i. t. d. Priporočamo starišem, da naročijo sedeže tudi za otroke, če pripeljejo dva ali več otrok s seboj, da morejo odrasli nemoteno sedeti na svojih prostorih. Darila naj se oddajajo z natančnim naslovom hišniku Narodnega doma. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlinu v Zgornji gospodski ulici.

Svojega nezakonskega otroka ubil je 25 letni Štefan Žnidar, krojač v Hošnici. L. 1911 je kot krojaški pomočnik v Poljčanah imel razmerje z viničarsko hčerko Rožo Pisanec v Cerju. Pisanec je 26. jun. letos porodila dečka. Žnidar pa se zadnji čas za dekle ni več briga. Šele avgusta je Pisanec zvedela, da je Žnidar v Slov. Bistrici. Pisala mu je, naj jo obišče in naj prinese nekaj za otroka s seboj. Žnidar je res prišel dne 22. avg. Ko sta ga Roža Pisanec in njena mati Marija pustili nekaj časa samega pri otroku, je Žnidar udaril otroka parkrat tako močno po glavi, da je dete drugi dan umrlo. Žnidar je bil 2. tm. pred mariborsko poroto obsojen na 6 let težke ječe.

Požar. Minolo soboto je zgorela v Pokošah pri Slov. Bistrici hiša župana Pogorevca. Pogorevčeva žena je našla v plamenih smrt. Osumljen je posestnik Jožef Kočnik, da je zažgal iz maščevanja.

Iz Maribora. Električno centralo pri Fali nad Mariborom zgradi poseben konzorcij, kateremu pripadajo švicarski »Bankverein«, švicarska železniška banka, banka za trgovino in veleobrt v Berlinu, banka »Mercur« in štajerska družba za proizvodnjo elektrike. Slednja ima že dve veliki centrali v Lebringu in Peggau-u pri Gradcu in hoče s pridobitvijo velike centrale pri Fali, ki bo stala 18 milijonov kron, odločilno vplivati na ceno električnega toka na Štajerskem.

Slovenjegraski okraj.

Na Muti je bil po smrti prejšnjega župana tovarnarja Erberja izvoljen za župana njegov sin Oton. V občinski upravi bo torej ostalo pri starem sovrastvu proti Slovencem.

Vloml in tatvine. V Soštanju je nedavno ponoči nekdo vlomil v Rajsterjevo gostilno in odnesel denar iz nabiralnika Ciril-Metodove družbe. Isto noc je bilo vlomljeno v Cerovškovo gostilno in tudi tam je tat odnesel denar iz enakega nabiralnika. V obeh je bilo krog 50 kron. Isto noč je bilo vlomljeno v trgovino Piliha in Senice in tat je tudi tam odnesel nad 50 kron.

Konjiški okraj.

Obsojena ubijalca. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo Antona Končnika iz Koblja na Pohorju na 18 mesecev in njegovega brata Simona na 3 mesece težke ječe. Kakor smo svoječasnoročali, sta ubila brata svoječasnoro v pretepu kmeta Urlepa.

Ljutomerski okraj.

Kmetijska podružnica v Vučilvasl priredi v nedeljo 15. dec. ob 2. popoldne v šoli zborovanje po tem-le sporedu: 1. važna obvestila; 2. predavanje g. c. kr. okr. živinozdravnika Fr. Pirnata iz Slovenjgradca iz živinorejske stroke; 3. naročevanje bakrene galice, semenja, gnojil itd.; 4. pobiranje udnine po 2 K za l. 1913. Naj nihče ne izostane, komur je mar napredka v kmetijstvu!

Brežiški okraj.

Iz Bizelskega smo dobili za različne zagrizene vinske brate razveseljivo vest, da se je novo vino po prvem pretočenju zdatno zboljšalo in strokovnjaki mu prerokujejo celo lepo bodočnost kot izvrstnemu namiznemu in sploh lahko pitnemu vinu. Obupati torej ne sme vinski brat nikoli!

Iz jeze zažgal hišo svoje tašče je 37 letni krojač Matija Kocuvan iz Planine. Kocuvan je vedno pil in se vedno prepilal z ženo in taščo. Ta ga je naposled napodila. Iz jeze ji je Kocuvan zažgal koč. Dobil je pred celjsko poroto 3 leta težke ječe.

Polje. Občinske volitve v Sedlarjevem in Lastničnu so se zavlekle in se vrše prve meseca decembra, druge januarja. — G. županu v Lastničnu je umrla pred nekaj dnevi žena, stara šele 35 let. Zapustila je 6 malih otrok. Naše sožalje!

Zabukovje. Pri tukajšnji podružnici sv. Jurja so nepoklicani, ki se prištevajo k pobožnim klerikalcem, prodali iz cerkve brez vedenja g. župnika soho sv. Jurja, altar in nekaj svetnikov. Peljali so vse to na kolodvor v Sevnico. Med potjo so nekateri vprašali voznika, kam peljejo

sv. Jurja. Odgovoril jim je: h kovaču. — Ljudje se smeji, hudomušneži pa pravijo, da je sv. Jurij prvi »einrukav« od nas v vojsko na Balkan, ker jim primanjkuje konjenikov. Ko je gosp. župnik zvedel, kaj se je zgodilo, bil je hud. Šel je koj ga iskat in kakor smo slišali, so podkovanega sv. Jurija aretirali v Celju na postaji. Kedaj bodo pa one, ki so ga prodali, se še ne ve. Pač pričakujemo, da se pozivnice za nje že pišejo. Nad tem se celó njihovi pobožni klerikalni bratje zgražajo, nasprotna stranka se pa na vse pretege smeje. Ti šmentani klerikalci! Sedaj ne bodo še svetniki pred njimi varni.

Ptujski okraj.

Iz Ormoža. V zadnjem času opazujemo, da c. kr. okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru strašno dolgo ne odmerja pristojbin v zapuščenjskih zadevah. Odkar je odšel finančni komisar dr. Povalej, pač nimamo pri tem uradu slovenščine zmožnega človeka. Dediči čakajo in čakajo, prisodbe pa ne dobijo, ker leži akt mesece in mesece pri pristojbinski oblasti, ki ga ne reši. V tem oziru je treba temeljite spremembe. V Mariboru se naj nastavlja slovenščine zmožni referenti!

Iz Rogatea poročajo: Pri Herčkovih v Topolah so ostali otroci sami doma. Na ognjišču je ostalo vrelo mleko. Tega si je razlil mali Janezek po glavi in hrbtu ter je dobil tako strašne opekline, da je vsled njih umrl.

Iz Ormoža. V št. 47. je ptujski »Štajerc« napadel sodnika Zemljiča, ki se je baje izjavil, da nekega obdolženca ne bi obsodil, če bi bil isti član sokolskega društva. Dotični člankar se sklicuje na nekega nadsokola, ki igra med ormoškimi obrtniki veliko vlogo. Ta je baje raznašal zgoraj navedeno očitjanje. Sumljivo je dejstvo, da »Štajerc« dotičnega »nadsokola« ne imenuje po imenu. Na prvi pogled je jasno, da se gre tu za hudobno natolcevanje. Vs. člani Sokola v Ormožu so pripravljeni kot priče pri sodnji izjaviti, da tega in tudi podobnega niso govorili. Mi dobro vemo, v kateri kuhinji se je skuhalo ta ostudna laž, dotičnega dopisuna poznamo po slogu. Svetujemo mu, naj se raje pripravlja za svoj rigoroz, pri katerem je že dvakrat zletel, kakor, da poroča v »Štajercu« take peklenke laži.

Tekmeča ubil. Dne 19. okt. je vasovalo nekaj fantov iz Gajovca, med njimi Fr. Roškar, v Oslušovcih. Ko je Roškar bil pod oknom svoje ljubice, je nakrat počil strel iz puške in Roškar se je mrtev zgrudil. Osumljen je bil 21. letni Fr. Čuš, ki je dejanje priznal, a taji, da bi bil imel namen koga ustreliti, ampak je hotel le gajovske fante ostrašiti. Mariborsko sodišče mu je prisodilo 5 let težke ječe.

Podplat. Kovač Janez Baumgartner živi v divjem zakonu z Jožefo Lesjak. Imata 3 otroke. Dne 28. nov. sta odšla stariša od doma in pustila otroke same. Ko se je Lesjak čez nekaj časa vrnila, je čula iz hiše vpitje. Našla je posteljo 2 letne Jožefe v plamenu, dete pa čisto opečeno. 3-letna Angela se je igrala z ognjem iz štedilnika in užgala posteljo.

Ivanjkovec. V soboto, dne 30. nov. so se vršile tukaj občinske volitve. Občinsko predstojništvo so imeli tudi dosedaj naši nasprotniki v rokah. Predpriprave so se vršile toraj tako pristransko, kakor da bi bile za napredne volilce kake izjemne postave. Volilci, kateri so nas pooblastili, sploh niso dobili izkaznic in volilnih listkov. Gospod župnik Bratuša je s svojimi zapniki razvil velikansko agitacijo; pomagati je moralo vse, da je bilo zraven največ neresničnega, je samo ob sebi umevno. Vseeno so dobili še naši kandidati v III. razredu 20 glasov proti 29 pri nasprotnikih, v drugem 5 proti 8, v prvem razredu pa so zmagali naši s 5 glasi proti 3. Če se upošteva, da so imeli nasprotniki v III. razredu 7 pooblastil in mi nobenega, k temu voli še v tem razredu šola, cerkev in posojilnica, katere glase so imeli vse nasprotniki v rokah ter da v drugem razredu 2 naša volilca sploh nista dobila volilnih listin, smo lahko z našim uspehom zadovoljni. — Pripomniti pa še treba, da smo imeli opraviti s celo vrsto uskokov, kateri so za kupce rujnega vinca presedlali; prej najhujši zabavljači na gospoda župnika so sedaj v njegovem sladkem objemu vesele Judeževih srebrnikov. Kali nasprotnikom le to njihovo veselje, da so ostali v odboru možje, katerih bi se najraje znebili, kateri pa bodo tudi zanaprej neustrašeno kontrolirali delovanje večine.

Iz Ptujja. Na prošnjo ptujске »Narodne Čitalnice« predaval bode dne 15. t. m. g. vsenčični profesor dr. Matija Murko iz Gradca »o balkanskih narodih«. Zanimanje za to predavanje je že sedaj zelo veliko, to tem bolj, ker je gosp. predavatelj naš rojak, znan po svoji učenosti. Da se omogoči udeležba tudi kmetskemu ljudstvu iz okolice, vrši se predavanje popoldne ob pol 4. uri in sicer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Prepričani smo, da pridejo poslušat zanimivo predavanje tudi gostje iz Maribora, Ormoža, Slov. Bistrice, Središča itd., ker je železniška zveza zelo ugodna. Odbor »Narodne Čitalnice« vabi vse narodnjake k množični udeležbi.

Celjski okraj.

ASKERČEVA SLAVNOST V ŠMARJU PRI JELŠAH v nedeljo 8. dec. tl. bo sijajna. Od vseh strani se oglašajo udeležniki. Prireditelji so vsled tega sklenili najeti iz Šmarja na Grobelno poseb-

ni vlak, ki bo vse goste iz Št. Jurja, Teharja, Dramelj, Celja, Laškega trga, Žalca, Zidanega mosta itd. ponoči ob 1. odpeljal iz Šmarja na Grobelno k vlaku, ki pelje ob tri četrt na 2. v Celje. Iz vseh teh krajev se lahko gostje peljejo v Šmarje z vlakom, ki gre ob tri četrt na 4. pop. iz Celja in pridejo ob tri četrt na 5. v Šmarje, zakaj slavnost se prične ob 5. pop. Isti posebni vlak bo po navadnih voznih cenah nazaj grede vzel vse goste iz Mestinja, Št. Petra, Podplata, Rogaske Slatine in Rogatca. — Pričakovati je torej na tej edini proslavi Askerčevega spomina na Štajerskem velike udeležbe z vseh strani.

Sestanek slovenskih trgovcev se vrši danes v četrtek, dne 5. decembra v gostilni pri »Belem volu« v Celju.

V Košnici pri Celju so prijeli nekega Jurija Ciceja, ki je opeharil po celém Slovenskem veliko ljudi na razne načine. Okoli Sv. Trojice v Slov. gor. je vstopil pri raznih gospodarjih kot hlapec in pokradel do 400 K denarja.

Odborova seja »Političnega in gospodarskega društva za šmarski, poljski in rogaški okraj« se vrši v nedeljo 8. dec. ob 3. uri pop. Odborniki se naj sestanejo pri g. Habjanu.

Zgubila se je žepna ura na cesti med Šarlahom in Grilcem v Gaberju. Ker je najditelj znan, se ga opozarja, naj jo prinese mizarskemu mojstru Grilcu, da ne bode imel nepotrebnih sitnosti.

V Šmarju pri Jelšah je g. dr. Ivan Zabukovšek otvoril odvetniško pisarno.

Iz Št. Jurja ob J. ž. V nedeljo popoldne je priredil »Sokol« pri Brežniku javno predavanje. Govoril je imenom Zveze narodnih društev urednik Lešničar o letošnjem praškem vseslovenskem sokolskem zletu. Njegova izvajanja je ilustriralo 140 krasnih skioptičnih slik o glavnih prizorih praškega zleta. Slike so lepo kolorirane in so množičnim gledalcem zelo ugajale.

V Št. Jurju ob juž. žel. je umrl v nedeljo, dne 1. decembra v Razkožah 85 letni stari Jožef Ribič p. d. Kruhek. Lani je dne 20. novembra obhajal s svojo še živečo ženo biserno poroko, to je 60 letnico zakona, obdan od svojih otrok, vnukov in pravnukov.

Zborovanja »Kmetijske podružnice za Zadrečko dolino« se vrše v nedeljo, dne 8. decembra t. l. ob 9. uri popoldne v Šmartnem v gostilni g. M. Remic, p. d. Rojten in ob 3. uri popoldne v gostilni g. Jos. Praznik, p. d. Govec v Kokarjih. Na obeh zborovanjih govori gospod Peršuh, živinozdravnik iz Braslovč: »O spolnih boleznih živine, njih zdravljenju ter najvažnejših določbah kužnega zakona«. — Kmetje pridite v obilnem številu na zborovanje!

Iz celjske okolice. C. in kr. major gospod Kamilo Rammel in gospa soproga, grajščaka na Freienbergu pri Celju sta vplačala pri občinski blagajni občine okolica Celje povodom božičnih praznikov za občinske uboge darilo 50 kron. Županstvo izreka za ta dar najiskrenejšo zahvalo.

Pred celjsko poroto je bil obsojen 32 letni Alojz Bevc, že 12krat zaradi tatvine predkaznovan, na 6 let težke ječe, ker je Antonu Kajtni v Lisci pokradel za krog 500 K raznih stvari.

Grize. Naši klerikalni mogotci so navzlic svoji neskončni gluposti zelo iznajdljivi, kadar se gre za to, da iz ubogege kmeta kake krone izsilijo. Ker so že občinske doklade vzdignili na 99%, ter jim še to vedno ne zadostuje pri njihovem vzornem gospodarstvu, so naložili še posestnikom psov po tri krone od psa. Če se pomisli, da so kmetje v naši občini, ki je po večini hribovit, vsled zadnjih slabih letin v zelo žalostnih gmotnih razmerah, je samoumevno, da bodo kmetje večinoma primorani dati svoje pse konjederu. To pa ima zopet svojo slabo stran, ker so hiše v naši občini, posebno v Št. Pongracu zelo raztresene. Tam so torej psi neobhodno potrebni. Tega pa seveda ti mogotci ne uvidijo. Župan se je baje že nasproti večim osebam izrazil, češ: župnik nimajo psa, Škraber ga nima in tudi jaz ne, če ga kdo drug hoče imeti, pa naj le plača! — Brez komentarja! Nadalje hočejo naložiti tudi na pivo po tri vinarje na liter, menda tudi za to, ker ga ti trije ne pijo. Svetujem jim, naj še naložijo davek na pamet, saj niti tedaj jim ne bode treba plačati ničesar!

Društvene in druge prireditve.

CELJSKA ČITALNICA priredi danes, v četrtek, zvečer ob 8. uri v veliki dvorani Narodnega doma Miklavžev večer z običajnim vspešdom. Oni, ki mislijo koga obdarovati, naj prinesejo svoje darove popoldne v knjižnico narodne čitalnice.

Plesne vaje »Celjskega Sokola« se vrše radi Miklavževega večera prihodnjo nedeljo od 1. do 3. ure popoldne. Gospodične plesalke in br. plesalce prosimo, da pridejo točno ob navedeni uri.

Trbovlje. V nedeljo 8. t. m. se vrši v Trbovljah v dvorani g. Forte ustanovni občni zbor »Trboveljske podružnice Slovenskega Planinskega Društva«. Trbovci vdeležite se polnoštevilo. Na sporedu je tudi predavanje s skioptičnimi slikami.

Slomškova slavnost v Mariboru. V nedeljo, dne 15. t. m. priredi Slovanska Čitalnica v Mariboru s prijaznim sodelovanjem vseh narodnih društev veliko Slomškovo slavnost v veliki dvorani »Narodnem domu«. Spored je zelo obširen:

godba igra, slavnostni govor predsednika Slov. čitalnice, petje, živa slika Slomska. Slomšek si je kot dolgoletni in delavni član Slov. čitalnice pridobil jako veliko zaslug, zato je tudi dolžnost, da proslavimo njegovo delovanje. Slavno občinstvo pa prosimo, da poseti to slavnost kolikor v največjem številu, posebno ker je čisti dobiček namenjen za našo prepotrebno Dijaško kuhinjo. Začetek ob 4. uri popoldne. Predprodaja vstopnic v trgovini V. Weigl, Gosposka ulica 33.

Narodna čitalnica v Slov. Gradcu priredi v nedeljo, dne 8. tm. ob 4. uri popoldan v dvorani Narodnega doma Miklavžev večer. Vsi stariši kakor ljubitelji otrok se prosite, da se kolikor mogoče množite udeležite in pripeljete otroke, katerim je v prvi vrsti ta dan namenjen s seboj. Vsa morebitna darila za lastne otroke se naj oddajo zavita in z naslovom obdarovanca v soboto ozir. v nedeljo (7. oz. 8. tm.) od 9. do 4. ure v čitalniški sobi. Prostovoljna darila kakor prostovoljni denarni prispevki za uboge otroke naše okoliške slovenske šole se isti čas hvaležno sprejemajo. Pridite vsi, kateri se zavedate svoje dolžnosti in pripeljite deco s seboj.

Saleška čitalnica v Šoštanju priredi v nedeljo 8. dec. tl. ob 3. uri popoldne pri Rajšterju narodno igro s petjem v 5. dejanjih »Domen«. Ker je narodno delovanje posebno v Šoštanju velikanskega pomena, dokažite, da čutite z nami ter da nas hočete podpirati pri našem delu z mnogobrojnimi obiskom od blizu in daleč! Za zgled vam naj bodo naši Nemci, katerim hitijo na pomoč pri vsaki priliki njih zvesti bratci — renegati iz vseh mogočih krajev. Zveza z vlaki za prihod in odhod gostov je nad vse ugodna. Zvečer istega dne bo nastopil Miklavž z vsem svojim spremstvom in bo razdelil darila ali kazni kakor si je pač kdo zaslužil!

Odbor Saleške čitalnice v Šoštanju, ki je bil izvoljen pri XXXI. rednem občnem zboru, se je sestavil sledeče: Predsednik g. Ivan Koropec, učitelj, podpredsednik g. dr. Fran Mayer, odvetnik, tajnik g. Martin Vrečko, učitelj, blagajnik g. Franc Vrečko, trgovec, gospodar g. Ivan Senica, trgovec, odborniki: gg. Alojz Trobej, nadučitelj, Matija Zalari, lesni veletrgovec, Miloš Tajnik, učitelj, gledališki odsek: gg. Trobej, nadučitelj, Tajnik, učitelj, Lukman, učitelj. — Sklenilo se je prirediti v tekoči sezoni več iger, Miklavžev večer, Silvestrov večer in po možnosti kako večjo prireditev v pustnem času. — Delovanje v pretečenem letu je bilo zelo živo, tako da nismo dosegli samo moralne, ampak tudi gnotne uspehe kakor že dolgo ne poprej, kljub skrajno napetim in slabim narodnim razmeram v Šoštanju, kjer hočejo spraviti s površja vse Slovence z raznim nemotiviranim denuncijantstvom. Pa dokler bodo naša srca bila narodno, se to tudi vsemogočnim renegatom ne bo posrečilo!

Ples slov. trg. društva v Mariboru. Ker si zadnja leta z ozirom na slabe skušnje v gnotnem oziru ni nobeno društvo upalo prirediti kake večje zabave, je vsako leto sklenilo že meseca vinotoka, da se priredi prvega svečana 1913. sijajni t. g. ples. Ker pa sta med tem časom »Mariborski Sokol« in »Podravska planinska družina« sklenila že 13. prosinca 1913 prirediti večjo plesno zabavo, je »Trgovsko društvo« svojo namero opustilo ter preklicuje objavljeno naznanilo.

Maribor. Klub »Pipec« ima v četrtek dne 12. dec. 1912 redni občni zbor v kmečki sobi Narodnega doma v Mariboru in sicer ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu so med drugim volitve. Nato tamburanje in ples. Odbor.

Miklavžev večer v Ptuj. V zabavo naših malih priredi se v veliki dvorani »Narodnega doma« v nedeljo, dne 8. decembra tl. igrice: »Janko in Metka«. Nastopili bodo pri tej priliki tudi naši najmlajši diletantje. Po predstavi nastopi Sv. Miklavž s svojim spremstvom, da razdeli darila med pridne otroke. Stariši, pripeljite svoje male, dobrodošli tudi vsi prijatelji otrok. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne. Otroci so vstopnine prosti, odrasli plačajo le majhen prispevek v pokritje stroškov. Darila za otroke in odrasle srejsma na dan predstave hišnik v »Narodnem domu«.

Odbor akad. tehn. društva »Triglav« v Gradcu za zimski tečaj 1912/13 se je konstituiral sledeče: Predsednik: cand. med. Vilko Marin, podpredsednik: stud. ing. Vladimir Mikuz, blagajnik: stud. ing.: Franc Kadunc, tajnik: stud. med. Anton Goričar, knjižničar: stud. med. Jože Master, gospodar: stud. med. Franc Svetina, revizorja: cand. med. Anton Stamel, stud. ing. Franc Legat.

Gospodarski paberki.

Kakšno prednost imajo raztolčene kosti kot kurja hrana?

Neki nemški strokovnjak piše v Hessenskem gospodarskem listu, da vsebujejo raztolčene kosti izredno veliko redilnih snovi, a je njih uporaba kot kurja hrana doslej še premalo znana. Rabijo se lahko surove ali kuhane. Seveda so razsekane in razdrobljene le takrat rabljive in dosežejo svoj namen, če so predvsem sveže. Posušene, suhe in stare kosti niso za kurjo hrano. Sicer lahko pridenemo nekaj koščenic (kostne moke) pripravljene iz takega materiala, vendar ne dosežemo glede pridelovanja jajc takega uspeha, nego s svežimi kostmi. Slednje imajo v sebi vse snovi, katere rabi perotnina za živež in pridelovanje jajc in sicer tako izborna sestavljena, da ta način

krmljenja presega vse druge. Razsekane in razdrobljene kosti so za perotnino bolj nego mesna hrana, ker se po zavžitju teh ne redi, ampak ugodno vplivajo na razvoj mišic in pridelovanje jajc. Ako sem govoril prej o kuhanih kosteh, s tem nikakor ne mislim izkuhanih. Miznih odpadkov nikakor ne smatram za izkuhane in malo-vredne kosti. Kaj so torej izkuhane kosti? Izkuhajo jih v tovarnah za klej in gnojila, da pridobivajo iz kosti klej in iz zmletih ostankov pa gnojilo. Sedaj uporabljajo zato večinoma kemična sredstva, kakor žvepleno kislino in druge stvari. Po izkuhanju ali udušenju preostaja posebno fosforjevo kislinsko in ogljikovokislo apno, ki ni za živež, ker je neprebavljivo. Kaj pa so kuhane kosti? Pri navadnem kuhanju ali pečenju se odvzame le majhen del klejevih sestavin (ki je zlasti dušik) in ravno toliko masti. Dušik in mast ste najpotrebnejši redilni snovi in razven tega je še za rejo živali važno fosforjevo kislinsko apno prebavljivo. Razsekane in razdrobljene kuhane kosti so torej izvrstna in cena hrana. Surove kosti so za pridobivanje jajc boljše nego kuhane, ker s kuhanjem vendar nekaj beljaka in masti izgubijo. Redilna vrednost kuhanih kosti proti surovim se ne da natančno določiti, ker dolgo ali manj časa trajajoče kuhanje več ali manj beljaka in masti odvzame; nadalje je tudi vodenost pri surovih in kuhanih kosteh zelo različna. Kostna moka iz kuhanih kosti zato ne vsebuje toliko redilnih snovi, kakor ona iz surovih, a je še vendar dragocen živež in vpliva ugodno na nesenje jajc. Moka iz posušanih kosti veliko slabše učinkuje kot ona iz svežih, ker s posušenjem marsikatera dragocene redilne snovi deloma izgubimo.

Večinoma se prodaja moka iz starih prekuhanih kosti, brez klejeve snovi. Redilna vrednost teh je majhna, ker njim manjka klejna osnova t. j. beljak, ali pa so postale neprebavljive in je ostala v njih le rudinska vsebina, ki je v tej obliki ravno tako težko prebavljiva. Koščenica iz svežih kosti, katerim se ni klejeva snov odvzela, ostane tudi v posušenem stanu izborno redilno sredstvo. Moka je kot hrana za perotnino nekaj izbornega, ker izredno pospešuje rast mladih živali in nešenja. Ta učinek ima na eni strani zaradi kislinskega apna, ki je potrebno za snovanje jajčih lupin in okostja, pa tudi zaradi fosforjeve kisline, ki vzbudljivo vpliva na celi življenski razvoj, na drugi strani pa zaradi dušika (beljaka in klejeve osnove). Moka iz svežih kosti je torej veliko bolj nego iz starih, posebno, če še kaj mesnega in mastnega primešamo, kakor je to navada. Že s kuhanjem izgubijo kosti mnogo dušika in redilne soli ter se prebavljivost apna nekoliko zmanjša. To tem bolj opazimo, ako kosti dolgo časa ležijo in so posebno solcu, zraku in dežju izpostavljene; takrat so brez vsake vrednosti. Kupljena moka iz svežih kosti je dobra, pa je vsled sušenja na vrednosti izgubila, a ona iz starih kosti je le malo vredna. Sicer pa ne moremo glede kakovosti nobene primerjati oni, ki jo na primernem mlinu ali stroju sami napravimo. Ta je obenem zelo po ceni in izvrstna, ker pri mesanju sveže kosti niso drage. Od kuhanih kosti pridobljene koščence dajmo kuram do 20 gramov na dan, od one iz svežih pa manj in pravilno ne več kot 10 gramov, drugače dobijo drisko. Najboljša kostna moka je ona, katero si iz svežih surovih ali kuhanih kosti vsak dan sproti pripravimo; prištevati jo smemo med najboljša redilna sredstva, z ozirom na večji dohodek jajc; poleg tega je pa na vsak način cenejša.

Avstrijsko zadružništvo koncem leta 1911. Kakor za prejšnja leta, je tudi za lansko leto c. kr. osrednja statistična komisija na Dunaju izdala statistično izvestje o stanju vpisanih pridobitnih in gospodarskih zadrug v Avstriji. V zadnjih 15 letih se zadružništvo v naši državi razvija vedno krepkeje. Odkar se ustanavljajo pri nas zadruge, je bilo leta 1910 zaznamovati največji prirastek novih vpisov, namreč 1626 zadrug. V lanskem letu pa je bil ta napredek še večji, kajti ustanovilo se je 1646 zadrug. V primeri s stanjem koncem leta 1910, se je torej število zadrug pomnožilo za 10%, dočim znaša odpadke vsled izbrisov le 1.7%. Prirastek je pri posameznih zadružnih skupinah naslednji: posojilnice šulcejevke so se pomnožile za 11.8%, rajfajznovke za 5.1%, konsumna društva za 8.2%, kmetijske zadruge za 13.9%, obrtniške zadruge za 18.5%, pri hitro se množočih stavbinskih zadrugah celo 56.4% in pri ostalih zadrugah za 11.1%. Kakor doslej so se tudi lansko leto absolutno najbolj pomnožile kreditne zadruge in sicer skoro jednako šulcejevke in rajfajznovke. Število kmetijskih zadrug se je tudi lansko leto prav znatno pomnožilo in obsega, ako jim prištevamo še rajfajznovke, 62.8% vseh zadrug. Ravno tako se je znatno pomnožilo število obrtnih zadrug, dočim se jih je mnogo manj razdrožilo, nego leta 1910. Da se je tako zelo pomnožilo število stavbinskih zadrug, je največ pripisovati znanim ukrepom vlade o zmanjšanju stanovanjske bede. Že v prejšnjih letih je bilo opaziti, da se že vedno manj zadrug snuje na podlagi neomejene zaveze. In isti pojav opazamo tudi lansko leto, ko se je poleg 388 rajfajzenskih posojilnic snovalo na omejeni zavezi le 14 šulcejev, 5 kmetijskih zadrug in 1 konsumno društvo. Kar se tiče novih ustanovitev po posameznih deželah, izkazuje tudi tokrat največji absolutni prirastek Galicija, kjer se je o-snovalo osobito mnogo kmetijskih zadrug. Znatno

napredek izkazuje rusinsko zadružništvo, pa tudi v naših južnih deželah se je zopet ustanovilo lepo število kmetijskih zadrug.

Deset zapovedi za uživanje sadja. 1. Skrbi, da bo tvoja družina redno vsak dan uživala sadje. 2. Uživaj samo zrelo sadje. 3. Sadje naj se pred jedjo umije. 4. Olupi sad samo tedaj, kadar je to v resnici potrebno. 5. Ne uživaj s sadjem tudi pešk. 6. Ne meči lupin in pešk na cesto. 7. Ne pij vode hitro po zavžitju sadja ali celo med jedjo. 8. Uživaj sadje zmerno. 9. V letih, ko sadje ne obrodi, uživaj posušeno sadje. 10. Kupuj domače sadje.

Otroci lahko dobivajo zobe.

S skrbjo čaka marsikatera mati časa, ko začne njen ljubljencek dobivati zobe, posebno če manjka njegovemu telesu prava odporna zmožnost. Da se ta povzdigne, ni po zadržila tisočev mater boljše sredstvo kot Scottova emulzija. Njena poraba povzroči mnogokrat že v razmeroma kratkem času obrat na bolje, maliček postane živahnejši in prestane potem skoro brez vsakih bolečin čas zobne rasti. Mnogokrat ljubijo otroci

SCOTTOVO EMULZIJ

tako zelo, da Scottovo steklenico radostno pozdravijo, kar spreminja zdravljenje s tem izbornim otroškim krepilnim sredstvom materi in otroku v veselje. Vendar samo

Scottova emulzija in nobena druga.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamkah na Scott & Bowne A. D. Z. O. Z. Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dobi enkratno poskusno pošiljatev od lekarne. 56 2

Zadnji dopisi.

Premirje sklenjeno. Grki niso podpisali.

Carigrad, 3. dec. Danes je bil podpisan protokol, s katerim je premirje sklenjeno. Grška ni hotela podpisati in baje izstopi iz Balkanske zveze.

Sofija, 4. dec. Uradni protokol o premirju je bil včeraj ob 8. zvečer podpisan v Čataldži. Tekst, ki ga je predlagal predsednik bolgarskega sobranja Danev, ima sledeče pogoje: 1. Armade vojskujocih se držav ostanejo v dosedanjih pozicijah. 2. Obleganim ostanejo se provijantiranje ne dovoli. 3. Provijantiranje bolgarske armade pri Čataldži je dovoljeno tudi preko Črnega morja in preko Odrina, počenši z 10. dnevom po sklenjenem premirju. 4. Mirovna pogajanja se prično 13. decembra v Londonu.

Carigrad, 4. dec. Ob Čataldži se stavijo že barake, v katerih bo prezimila turška armada.

Carigrad, 4. dec. Grška si je izgovorila rok 24 ur, da se odloči glede podpisanja protokola. Tudi če ga ne podpiše, se udeleži mirovni pogajanj.

Srbi prepustili Bitolj Bolgarom.

Belgrad, 4. dec. Vsled srbsko-bolgarske pogodbe so Srbi prepustili Bitolj Bolgarom.

V državnem zboru so pričeli češki radikalci z obstrukcijo proti vladnim mobilizacijskim predlogom. Vlada je baje odločena zasedanje drž. zbora zaključiti in mobilizacijske predloge uveljaviti s § 14.

Javno predavanje v Središču priredi v nedeljo 8. dec. 1912 ob 6. zvečer v šoli Zveza narodnih društev. Govorilo se bo o balkanski vojski. Pridite množično!

Maribor. Pri plesni vaji obrtnega kluba nabrala gosp. L. Petovar iz Ruš 6.76 K, h kateremu znesku sta priložila g. S. Weigl 1.24 K in g. Br. Rotter 2 K, skupaj 10 K, kateri znesek se je namenil za Rdeči križ balkanskih držav.

Silvestrov večer priredi skupina hribolazcev v Ruški koči na Pohorju dne 31. dec. Pojasnila daje g. Brunon Rotter, Maribor.

Naša narodna obramba.

Iz Središča. Blagajničarka tukajšnje podružnice C. M. D. je sprejela znesek 3 K 51 vin., katerega so v prid družbi sv. Cirila in Metoda zbrali gostje na gostiji Andrej Krajnc in A. Zadravec v Obrežu. Lepa hvala, mlademu paru pa mnogo sreče!

Ciril-Metodova družba je imela mesca novembra 7264 K 78 vin. dohodkov in 12442 K 72 vin. izdatkov, torej 5174 K 97 vin. primanj-ljaja. Glede prispevkov je Stajerska zopet na drugem mestu.

Tovarna pogorela. V Tabu na Ogrskem (komitat Somogy) je 1. tm. zgorela velika tovarna za glinaste izdelke g. Polaceka. Kdo je zažgal, se ne ve. Škoda je velika.

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu itd. kot najboljšo sredstvo obnese kontré-man iz lekarne B. Fragner v Pragi. Gl. inserat.

Vsakemu je znano, da se ranjena mesta pred onesnažbo ne morejo nikdar dovolj skrbno obvarovati, in da se vsled mrcesa zelo lahko izcimijo v

LISTEK.

Dobri vojak Švajk.

Zanimivi doživljaji vestnega vojaka.
Češki spisal J. Hašek. — Poslovenil M. M.

IV.

Dobri vojak Švajk se učil ravnati s strelnim bombažem.

In izpolnilo se je, kakor mu je rekel častiti kurat: „Švajk, ti mrcina, če že hočeš služiti, boš pa služil med strelnim bombažem. Mogoče te sreča tam pamet!“

Učil se je tedaj dobri vojak Švajk v arzenalu ravnanja s strelnim bombažem. Nabijal je torpede. Zabavna pa ravno ta služba ni; človek stoji vedno z eno nogo v zraku, z drugo pa v grobu.

Dobri vojak Švajk pa se tega vsega ni bal. Živel je med dinamitom, ekrasitom in strelnim bombažem zadovoljno, kakor more biti le vesten vojak in iz barake, kjer je nabijal torpede s tem strašnim razstrelivom, se je razlegal njegov spev:

Stoji, stoji tam Beligrad,
Za gradom teče rdeča kri,
Za gradom teče rdeča kri,
Da b' gnala mlinske kamne tri.“

Po tej pesmi, ki je preustvarila dobrega vojaka Švajka v leva, so še prišle na vrsto druge ginljive pesmi o klobasah, pol metra dolgih in žgancih, plavajočih v masti, katere je dobri vojak Švajk požiral z nepopisnim razkošjem.

Živel je mirno in zadovoljno med strelnim bombažem sam v eni izmed arzenalnih barak.

In nekega dne je prišla inšpekcija, ki hodi od barake do barake in pregleduje, če je vse v redu.

Ko so prišli do barake, kjer se je učil dobri vojak Švajk ravnanja s strelnim bombažem, so se prepričali iz oblaka tobačnega dima, ki je prihajal iz Švajkove pipe, da je on res neustrašen vjak.

Švajk, ko je zagledal vojaške dostojanstvenike, je vstal in držeč se predpisov, vzletel pipo iz ust in jo položil, da bi jo imel v rokah, kar najbližje od sebe, v nezadelen sod s strelnim bombažem. Pri tem je salutiral in javil: „Pokorno javljam, da ni nič novega in da je vse v redu!“

So trenutki v človeškem življenju, ko odločne prisotnost duha. Najhitrejši izmed vse družbe je bil gospod oberst. Iz strelnega bombaža so se vzdigali krožki tobačnega dima in hitro je rekel: „Švajk, le naprej kadite!“

To je bila pametna beseda, ker je na vsak način boljše, če je zažgana pipa v ustih, ko pa v strelnem bombažu. Švajk je salutiral: „Pokorno javljam, da bom kadil!“ Bil je poslušen vojak.

„In sedaj Švajk, pa pojdite v stražnico!“ „Pokorno javljam, tega pa ne smem, ker moram biti tukaj, glasom predpisov, točno do šeste ure, ko me pridejo izmenjati. Pri strelnem bombažu mora namreč vedno nekdo biti, da se ne dogodi nobena nesreča!“

Inšpekcija je izginila. Tekli so vsi v stražnico, ter ukazali, da odide po Švajka patrula.

Patrula je odšla nerada, a šla je vendar. Ko je prišla pred barako, kjer je sedel pri strelnem bombažu z gorečo pipo v ustih dobri vojak Švajk, je zaklical desetnik: „Ti falot Švajk, vrzi pipo skozi okno in pojdi sem!“

„Kaj še več! Gospod oberst mi je ukazal, da naj kadim, in tako moram kaditi, pa če me pri tem raztrga.“

„Idi ven, živina!“

„Pokorno prosim, da ne bom! Sedaj je še komaj pol štirih, „ablezati“ pa me smete še le ob šestih. Do šestih moram biti pri strelnem bombažu, da se ne dogodi kaka nesreča. Jaz sam zato odgovo —“

Zloga „ren“ ni utegnil izgovoriti! Gotovo ste čitali o tej strašni nesreči v arzenalu. Baraka za barako je zletela v zrak in v treh, štirih sekundah je bil v razvalinah ves arzenal.

Začelo se je v baraki, kjer se je učil dobri vojak Švajk ravnanja s strelnim bombažem, in ravno nad to mesto so se liki gomila zrušile od vseh strani vse late, deske in železne konstrukcije, da bi izkazale slednjo čast hrabremu vojaku Švajku, ki se ni bal strelnega bombaža.

Tri dni so delali rešitelji na razvalinah in zlagali in razvrščevali glave, roke in noge raznih dostojanstev, da bi lahko spoznal ljubi Bog na sodni dan takoj razne šarže in jih temu primerno nagradil.

Treba si je bilo pošteno beliti glavo. Tri dni so razkladali in odstranjevali deske in železne konstrukcije raz Švajkovo gomilo in tretjega dne ponoči, ko so prodirali v te razvaline, so zaslišali naenkrat prijeten glas:

„Tam Landon vojvoda stoji,
Krvavi meč v rokah drži.“

Pri luči bakelj so kopali za tem glasom:

„On hoče imeti Beligrad
In turško vojsko pokončat.“

In v svitu bakelj so zagledali nekakšno duplo, sestavljeno iz železne konstrukcije in na-

kopičenih desk, a v koticu so zazrli dobrega vojaka Švajka, ki je odkladaje pipo, salutiral in rekel: „Pokorno javljam, da ni nič novega in da je vse v redu!“

Odvledli so ga iz tega pekla in ko se je vznemiril dobri vojak Švajk pred častnikom, je javil drugič: „Pokorno javljam, da je vse v redu in prosim, da bi me izmenjali, ker je šesta ura že davno proč, in prosim tudi za „minazgeld“ za ta čas, kar se je to na me podrlo.“

Hrabri vojak Švajk je bil edini iz vsega arzenala, ki je preživel to katastrofo.

Vojaški krogi so priredili njemu v čast zvečer v častniški kazini malo slavnost. Obkoljen s častniki je pil dobri vojak Švajk ko goba in njegovo okroglo lice je kar žarelo radosti.

Drugi dan je sprejel „minazgeld“ za tri dni, kot bi bil v vojski in tri tedne kasneje je bil imenovan korporalom in dobil veliko vojno kolajno.

Ko je vstopil okrašen z njo in zvezdami v svojo kasarno v Tridentu, je srečal častnika Knoblocha. Ta je bil ves iz sebe, ko je zagledal pred seboj okrogli, dobrodušni Švajkov obraz. „Ti lump, ti si to vse zakrivil“, tako ga je pozdravil.

Smehljaje je odgovoril Švajk: „Pokorno javljam, da sem se naučil ravnanja s strelnim bombažem.“

In vznešenih misli in ponosno je stopil na dvorišče, iskat svoje stotnije.

Ta dan je prečital moštvo častnik od dne naredbo vojnega ministerstva o ustanovitvi aeroplanskega (zrakoplovskega) oddelka v armadi in poziv, da se prijavi tje, kdor hoče.

Izstopil je iz vrste dobri vojak Švajk in javlja se častniku rekel: „Pokorno javljam, da sem enkrat že zletel v zrak in da to razumem in da želim služiti gospoda cesarja tudi v zraku.“

In tako je odpotoval za teden dni dobri vojak Švajk k zrakoplovnemu oddelku, kje pa se ni prav nič manj odlikoval ko v arzenalu, kakor boste razvideli iz naslednjega.

Dalje sledi.

SUKLA

in modno blago za gospode in
gospo priporoča izvozna hiša
Prokop Škorckovský in sin
v Humpolcu (Češko).
Vzorci na zahtevo franco. Jako
kmerne cene. Na željo dam tukaj
izgotoviti gosposke obleke.
107 48-49

CEFIRI

Napad na smodnišnice v Kalsdorfu pri Gradcu.

Pred nekaj dnevi je bil izvršen na smodnišnice pri Karlsdorfu napad, o katerem pravijo graški listi, da se zdi, da je bil dobro pripravljen. Smodnišnice leže v bližini kolodvora ter stojita dve smodnišnici na severni, dve pa na južni strani železniške proge. V sredi med obema partijama stoji stražnica. Razdalja med severnima in južnima smodnišnicama znaša 760 m, obe smodnišnici na severni in na južni strani pa sta oddaljeni druga od druge 300 in 400 m. Od severnih smodnišnic ima zapadna ime „Leopold“, vzhodna pa ime „Ferdinand“, od južnih pravijo zahodni „Wilhelm“, vzhodni pa „Ludvik“. Pri vsaki smodnišnici stoji straža. Straža, ki je stala tokrat pri smodnišnici Ludvik, je zapazila okrog 8. zvečer človeka, ki se je bližal od železnice sem smodnišnici. Ko je prišel v bližino kakih 30 do 40 korakov, ga je ustavila straža s predpisanim „Stoj!“ trikrat zaporedoma. Pri drugem klicu je prišel mož že kakih 8 korakov pred stražo in potegnil revolver ter ustrelil na stražo. Straža, infanterist Václav Babie 15. stotnije 2. bosansko-hercegovskega polka, je bil zadet v levo roko. Vojak je takoj ustrelil, toda pri drugem strelu je omagal. Napadalec je nato zbežal na cesto in proti kolodvoru. Tudi straža pri smodnišnici „Wilhelm“ je nato ustrelila dvakrat, ne ve pa, če je zadela. Baje je slišala, da je nekdo zapil. Tudi pri severnih smodnišnicah so hoteli vdeti sumljive postavbe ter je slišala straža pri smodnišnici Ferdinand žvižg, na kateri je odgovoril drug žvižg med obema smodnišnicama. Tudi straža pri smodnišnici Leopold je videla dve sumljivi postavi, streljala pa ni. Vse iskanje za dozdevnimi napadalci je ostalo brezuspešno, zlasti ker je bilo megleno. Poslali so tja tudi policijske pse, ki pa, kakor navadno, seveda niso našli nobenega sledu.

Tri vladne predloge, važne za slučaj vojske.

Vlada je predložila državnemu zboru tri važne predloge, ki izpopolnjujejo novo brambno postavbo in so važne za slučaj vojske.

Ena izmed teh predlog, ki je bila označena kot zakon o nastanjanju vojaštva, se je izkazal kot zelo dalekosežen za avstrijsko prebivalstvo ter je zvezan z velikanskimi žrtvami za vse prizadete kroge. Zakon se imenuje »Zakon o vojni dolžnosti« (Gesetz betreffend die Kriegsdienstleistungen). Ta zakon vsebuje dolžnosti, ki zadenejo prebivalstvo v slučaju mobilizacije, oziroma vojne. § 2. označuje dolžnost deželnoobrambnega ministra, da s posebnimi naredbami označi dolžnosti državljanov. Zakon raz-

ločuje osebno in stvarno službo v vojni. — Zlasti dalekosežen je § 4., ki govori o osebnih službah ter pravi, da so k osebnim službam zavezani vsi moški, ki niso prkoračili 50. leta, v kolikor niso namenjeni za druge službe. Od tega niso izvzeti tudi oni, ki so v črni vojski. Ker ta paragraf o osebnih službah ničesar gotovega ne določa, je smatrati ta zakon za razširjenje obstoječe vojaške dolžnosti in v poslanskih krogih se zatrjuje, da pomenja ta paragraf razširjenje vojaške dolžnosti tudi na četrti poklic. § 5. označuje one panoge, ki so izvzete od osebne službe. Izvzeti so duševno in telesno nesposobni, državni in javni uradniki, župani, duhovniki in osebe, ki so po mednarodnem pravu in mednarodnih pogodbah odpuščene od vsake vojaške službe. Za delj časa tudi ni pritegniti samostojnih kmetovalcev, izvršujočih tovarnarjev in obrtnikov, nadalje onih, katerih poklic bi ogrožal existenco njih rodbine. — § 7. določa, da je država dolžna, za te osebne službe preskrbeti posebno nagrado. To nagradenje bo država uredila naredbenim potom. Rodbine onih oseb, ki jih pritegnejo k vojaški službi, imajo iste pravice do podpore, kakor rodbine mobiliziranih rezervistov. — § 9. pravi, da stoje civilne osebe, ki so vpoklicane k vojnim službam, pod jurisdikcijo vojaških sodišč, zlasti tudi one civilne osebe, katere vpokličje vojna uprava k raznim ročnim in materijelnim delom. Ta paragraf omogoča državni upravi že v kali zamoriti vsako stavkarsko gibanje. Drugi del zakona se bavi s stvarnimi službami. Določa je dolžnost, da dajo posestniki konj, vozov, avtomobilov, vodnih in zračnih vozil, svoja vozila samo na razpolago vojni upravi. Določa nadalje, da se sme vojaštvo posluževati zasebnih cest in komunikacijskih sredstev, da sme vojaška uprava ustaviti promet na železnicah in se posluževati zasebnih železnic in zasebnih telefonskih in brzojavnih naprav. Posestniki nepremičnin so primorani, dati na razpolago svoja poslopja za utrdbe in vojne zgradbe. Zakon vsebuje določila glede nastanitve vojaštva v zasebnih poslopih in glede oskrbe nastanjenega vojaštva. Zakon določa, da smejo politična oblastva in občine izvrševati v slučaju potrebe vojaške rekvizicije tudi s silo. Glede nagrade določa zakon, da se morajo v posameznih okrajih postaviti posebne okrajne komisije, katerih sestava je natančno predpisana.

Drugi vladni predlog določa podpore za rodbine mobiliziranih vojakov. Teh podpor so deležne žene in zakonski otroci, če bivajo v Avstriji. Ta podpora obstoja iz takozvane podpore za preživljanje (Unterhaltsgebühr) in prispevka k najemnin. Podpora ne sme presegati dnevnega zaslužka vpoklicanega vojaka. Podpora se izplačuje, dokler je dotičnik v vojaški službi, in sicer v polmesečnih obrokih.

Tretja predloga se bavi o naboru konj in pa vozil.

Izmed imenovanih predlog sta bili druga in tretja odkazani brambnemu odseku, prva pa justičnemu odseku.

Pispi.

Družmirje pri Šoštanju. Šaleška dolina je zopet izgubila enega svojih najboljših mož, g. Miho Tajnika, bivšega župana, častnega občana občine okolica Šoštanj itd. V narodnih srcih naših je zavladala neizmerna bolest, saj je bila hiša blagopokojnika takorekoč zibelka vseh narodnih društev, ki so izšla iz Šaleške Čitalnice, med katere ustanovniki je bil tudi g. Tajnik. Bil je mož dela in žrtev za narodno stvar. Ko je bil vsled bolezni primoran ostati v svojem stolu, se nam je smilil v srce in se zdel nam vsem take častljiv, izza čela in umnih oči je še vedno sijala vsa njegova duša, brepeneca navzgor. . . In ko so ga ob času občinskih volitev v Šoštanju že bolnega pripeljali na volišče, se je oglasila vest celo Nemcem. . . Malo je mož, ki bi si vse življenje bili svesti gesla: „Če sem kremen, se raziskrim, če sem jeklo, bom pel; če sem steklo, naj se zdrobim!“ Pokojni je bil jeklo, kremenit značaj, blaga duša. Ves čas svojega življenja je bil posvetil narodni stvari, svojim soobčanom. . . Bil je svetla luč, ki žrtvuje sebe, da sveti drugim. In kaj naj tolaži rodbino?! Zavest, da iz groba požene cvetje, da v srcih vseh Družmirčanov in Šoštanjčanov tudi zagori svetla luč narodnosti, ki je tako lepa sevala v srcu blagega g. Tajnika — luč, ki bo žrtvovala sebe, da bo vzgojila deco v narodnem duhu. Pokojnika blag spomi!

Resen predlog

in nasvet vsaki gospodinji, ki želi napraviti iz žita okusno, dehtečo, a vendar po ceni kavo.

Tej zahtevi odgovarja v popolni meri zrnati kavi po okusu najbolj slična

„**Franckova Perlrž, znamka : Perlro:**“

Uvažujte, cenjena gospodinja, navodilo, ki se nahaja na vsakem zavitku. Dobi se povsod.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, bolj-
šega 2 K 40 h; prima
polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h;
1 kg velefinnega,

snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg
puha, sivega 6 K; 7 K; belega, šinega 10 K, naj-
finjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
443 dobi franko. 50-21

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali ru-
menega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm
široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm
širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim
puhastim posteljnim perjem 16 K; uapol puh 20 K;
puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K,
16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. —
Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13—,
K 14-70, K 17-80 in K 21—; zglavniki 90 cm
dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70;
podpernica iz močnega rižastega gradla, 180 cm
dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpoš-
ljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovo-
ljeno je zamenjati, za nengajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, šte. 773 Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj v Ljubljani.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

Brzojavni naslov:
Zvezna tiskarna Celje.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo na-
vadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva
in deluje v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker
se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem,
katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z
namenju potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju
moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta
šte. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z
brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v po-
ložaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Cene nizke.

Čekovni račun pri c. kr.
poštni hraniln. št. 75.922.

Lasna knjigoveznica.

Ugoden vir za nakupovanje daril za Miklavža

je brez dvoma naša tvrdka.

Velika zaloga raznovrstnega barvanega, svil-
natega, zlatega, srebrnega in krep papirja,
cvetja, žice, jasic, perja in umetnih cvetic.

Tovarniške cene.

26 52-47

Velika zaloga primernih daril za Miklavža,
Božič in Novo leto. — Božične, novoletne in
priložnostne dopisnice v velikanski izbiri.

Slikar in pleskar
prevzame vsa dela
dekoracijske, slikarske
in pleskarske stroke, katera
izvršuje solidno in po najnižjih
cenah. **Mihael Dobravec**,
Celje, Gosposka ulica 5

ANTON KOCUVAN

Ring šte. 2 ~ CELJE ~ Ring šte. 2

Priporoča svojo **špeciialno trgovino za prave švicarske vezenine**.
Vzorci poštnine prosti na razpolago! — **Predtiskovine na platnu** za šolo in
dom in vsi v to stroko spadajoči predmeti. — Velika izbira **perila** in **modnih**
predmetov za dame in gospode. **Klobuki** in **čepice** za gospode in dečke.
Tudi **dežniki**, **svileni robci**, **moderoci**, **šerpe** itd. se dobijo po nizkih cenah.

Za mnogobrojni
obiski prosti

Ant. Kocuvan, trgovec, Celje.

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar,

vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograj, vrat, oken, stopnic ter
za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vod-
njake, kopališča. Izdelujem močne premostne tehnice (Brücken-
wagen). — Vzamem v popravilo vsakovrstne tehnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

105 48-88

Celje.

To
je
najboljša

sesalka (pumpa)

za gnojnice, ki izvrstno dela in
je poceni ter brez pogreška. Nad
15.000 sesalk je v obratu in nihče
se ne pritožuje in ne zabavlja.
Take sesalke kupite le pri tvrdki

Jože Klement

tovarna kmetijskih strojev
Hrobec n. L. (Češko.) 137 52-41

Nič več beganja kadilcev cigaret

OTTOMAN

ker so glasom razsodbe upravnega so-
disca na Dunaju z dne 9. marca 1912
vse imitacije izbrisane.

835 52-32

Slavno p. n. občinstvo se vljudno opo-
zarja na veliko zalogo na novo došlega
modnega volnenega blaga
za obleke, bluže itd. — Krasne novosti
za jesen in zimo.

Postrežba solidna! Svoji k svojim!

Najstarejša narodna manufakturna trgovina

Karol Vanič
Celje, Narodni dom.

Na debelo in drobno! Točna in sol. postrežba!

Velika zaloga barhenta in flanela v najnovejših
krasnih vzorcih; ravnotako bogata izbira be-
lega barhenta za spodnje obleke **po izjemno**
nizkih cenah.

Za gospode so došle krasne angleške novosti!

Vedno na novo: modni svileni in vol-
neni robci, kravate, stezniki (moderoci), perila
za gospode in gospe **po nizkih cenah.**

Krojači in šivilje dobivajo poseben popust!

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član za-
druga ali ne in jih obrestuje nepretrgano, to je

od vložitvi sledečega dne do dne vzdiga

po pet od sto 5%

Hranilne vloge drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.
Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

62 51-49

Avstr. poštna hranilnica
račun šte. 54.366.
Ogrske poštn. hranilnice
račun šte. 26.283.
Telefon št. 48.

Pisarna je v Celju,
Rotovška ulica št. 12

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Uradije se vsak dan
razun nedelj in pra-
znikov od 8. 12. ure
XXX dopoldne. XXX

hude rane. Zategadelj se svetuje, vsako tudi najmanjšo ranitev pokriti s pravim sredstvom in jo tako obvarovati pred kompliciranimi vnetji. K temu se mora uporabljati le kako zaščitljivo antiseptično sredstvo. Kot tako je dobro znano **praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner-ja**, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, katero pomaga pri zaceljenju ran prav izvrstno.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Jož. Kovačič, Dobova: Plačano do 31. dec. 1912.
— Anf. Bl., Silberberg: Vi imate sedaj list plačan do 31. nov. 1913.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Verzej: Glede dopisnika onega dopisa se motite, pa tudi niste Vi tam mišljeni.

Za smeh in kratek čas.

Miroljuben izletnik je po nesreči zašel v krčmo, kjer je kmalu nastal med fanti pretep. Izletnik je bežal, a predno je prišel iz hiše, so mu pretepači dva zoba izbili. Ko je stvar prišla pred sodišče, je obtoženi pretepač Matevž Klada ogorčen vzkliknil: Kaj pa hodi tak gospod v krčmo, če nobenega špasa ne zastopi!

Župnik: Sramota! Kako ste mogli tako daleč pasti. Največji šnopsar ste v celi fari. Kdaj ste pa začeli šnops piti?

Kmet: Takrat, gospod župnik, ko ste mi ga vi plačali, da sem pri volitvi z vami glasoval.

— Kaj ste pa tako zlovoljni, gospod kolega?

— Kaj bi ne bil. Domače sitnosti. Ali vas vaša žena nikoli ne razjezi?

— Nikoli!

— In otroci vam ne delajo nobenih skrbi?

— Nikdar!

— Kako je to mogoče?

— Prav lahko — jaz namreč nisem oženjen.

Ubog zakonski mož, ki mu je kruta usoda dala hudo ženo, je narekoval notarju svojo oporoko. Ko je vse pravično razdelil, je rekel:

Prosim, gospod notar, naj zapišejo še zadnjo mojo željo: Jaz hočem biti pokopan ob desnem zidu pokopališča, moja žena pa naj bo pokopana ob levem zidu.

Hiša s trgovino

ter vsemi pritliklinami, lepim vrtom za zelenjavo in velikim dvoriščem se po nizki ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji **takoj prodaj ali da v najem.**

Trgovina se nahaja 10 minut od mesta in je blizu večjih tovarn. — Vprašanja pod „št. 50“ na upravnishtvu „Narodnega Lista“ v Celju. 718 3-1

Stanovanje

s 3 malimi sobami in kuhinjo v Rotovški ulici v Celju se za ugodno ceno **odda**, toda le mirni stranki. Vpraša se v pisarni odvetnika **dr. V. Kukovca.** 717 2-1

Jabolka

v vsaki množini od 20 kg naprej, po 12 — 28 vinarjev kg, prodaja **Andrej Oset**, posestnik v Tolstemvrhu p. Guštanj (Koroško). 715 2-1

Gozdarski pes (Forsthund)

izvrsten, 14 mesev star, se takoj prodaja. Cena 20 kron. — **L. Fugina, št. Peter ob Sav.** 712 1

Mala oznanila.

Vsaka **masno tiskana beseda** stane **10 vin.**, navadno tiskane pa po **6 vin.** Znesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če moj zati-ralec korenin „Ria-mazilo“ ne odstrani vaših kurjih oces, bradavic, roženice v 3 dneh brez bolečin. Cena 1 lončka z garancijskim pismom vred 1 krona. **Kemény, Kaschau, I. Postfach 12/227 (Ogrsko). 512 30-15**

Naprodaj je dobro ohranjen glasovir po nizki ceni. — Naslov se izve v upravnishtvu „Narodnega Lista“. 655

Odda se v najem trgovina in gostilna v novo zgrajenem „laninskem domu“ v Dolini tik okrajne ceste na najboljšem prostoru (tudi vsako posebej). Lokali so krasni in veliki. Zglasiti se je v šoli (pošta Misljinje.) 671 3-2

Prve vrste življenska zavarovalnica nudi vestnim in prizadevnim gospodom, ki zasigurajo uspešno akvizitorno sodelovanje, priliko, doseči **dobro plačano mesto.** Obširne ponudbe samo od resnih zanesljivih reflektantov pod „Ausserst Konkurrenzfähige Einrichtungen“ na anonimno ekspedicio Ed. Braun, Wien I. Rotenturmstr. 9. 644 5-5

Prodaj malo posestvo, 1/4 ure od trga, 2 1/2 orala zemlje, hiša, hlev, škeđenj, lepe brajde, sadni vrt, na veselem kraju. 3000 kron. **Franc Jager, Sv. Rozalija p. Sv. Jurij ob juž. žel.**

Učenoza, ki ima veselje do mizarške obrti, sprejme takoj **Josip Vrščaj**, mizarški mojster, Rajhenburg. 699 2-2

Hiša za eno rodbino

ob okrajni cesti, obstoječa iz 2 velikih sob, 1 male sobe, velike kuhinje, jedilne shrambe, z lepim sočivnim vrtom, z veliko drvarnico in hlevi za svinje in perutnino, se takoj

po ceni prodaja. 716 3-1

Oddaljena je 10 minut od Celja in 11 let davka prosta. Vpraša se na Glavnem trgu št. 9 v Celju.

Štefan Strašek, Celje, Kovaška ulica šte. 3.

Prva največja zaloga in delavnica čevljev priporoča svojo veliko množino najfinejših in najmodernejših **zimskih** čevljev za gospode, gospe in otroke. Dalje pristne **lovske čevlje** s podplati iz plutovine, gamaše in galoše. — Tudi ogromna izbira klobučinskega blaga. 710 2-1

Nova hiša s trgovino

je naprodaj blizu Celja. — Več se izve v upravnishtvu „Narodnega Lista“. 708 3-1

Prima žitna kava

5 kg poštni zavoj za 3 K 70 v franko po povzetju. Mali stroški, ker nimamo potnikov in vodno silo, zato cenejše.

Prva gradliška žitna prazarna v Gradlici 711 pri Kraljevem dvoru n. L. (Češko). 5-1

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu in častiti duhovščini iz Celja in okolice vljudno naznanjam, da sem preselil

slikarsko in pleskarsko obrt

iz Graške ceste št. 8 na **Graško cesto št. 43 (mesto Gradec, „Stadt Graz“)**. Potrudil se bodem tudi z naprej vse cenjene stranke popolnoma zadovoljiti. — Prevzamem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, črkoslikarstvo na steklo, les itd.

Priporočam se za obilna nadaljna naročila

Viktor Bevc, Celje

90 **Graška cesta št. 43.** 49-42

Krasno

stanovanje

obstoječe iz 4 park. sob s pritliklinami, sočivnim vrtom itd. odda se v villi „**Savinski dvor**“ **Ljubljanska cesta šte. 19 v Celju.**

Vprašati je pri **Josipu Berk**, knjigovodja Posojilnice v Celju. 709 1

Volneno

za ženske in suknjo za moške obleke
zadnje mode razpošilja **najceneje**
Jugoslovauska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju.

Vzorec in cenik čez tisoč strari s slikami poštnino prosto.

4 K

najmanje na dan, a tudi mnogo več si lahko zaslužijo, marljive, poštene osebe, ki se hočejo pečati s prodajo raznovrstnih reči in ljudskim 690 zavarovanjem. Pojasnila daje 3-3

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Sl. gor.

Pozor!

Pozor!

Lepa, popolnoma nova, enonadstropna

vila

v Celju, še 12 let davka prosta, se takoj po izvanredno ugodnih pogojih prodaja. Naslov pove upravnishtvu „Narodnega Lista“. 707 5-1

V najem se da takoj

hiša

zelo moderna, enonadstropna, s 7 sobami, 3 kletmi, lepim vrtom in hlevi. Zelo pripravna za trgovca. Zraven še lahko stanujejo drugi obrtniki ali penzionisti. Hiša je v trgu tik cerkve in železniške postaje št. Jur ob juž. žel. — Naslov se izve v upravnishtvu tega lista. 687 3-3

Pozor!

678 -4

Pozor!

Prica & Kramar

Graška cesta ≈ Celje ≈ Krožna cesta

priporočata svojo bogato zalogo vsakovrstnih igrač ter daril za **Miklavža** po najnižjih cenah.

Dve hiši na prodaj,

25 minut od mesta Celja; ena je nova hiša s petimi sobami, kuhinjo, kletjo, gostilniško koncesijo in trafiko; pripravna je za trgovino; druga hiša je s tremi sobami, kuhinjo, dvema kletmi, v dobrem stanju, z gospodarskim poslopjem, štirimi orali zemljišča v lepi ravnini in lepim sadovnim vrtom. Pojasnila daje: **Franc Pušnik**, čevljarski mojster v **Gaberju pri Celju.** 674 4-4

Pri reymatizmu in neuralgiji

lajša bolečine pri protinu, vsehava četkline členov in jih dela zopet gibljive; pri mrazu odstrani neprijetni mravljinčji občutek v kratkem času; za vribanje, masažo, obkladke in kopeli pripravi

KONTREVMAN

Besedna znamka varovana. Pozor na ime preparata izdelovalca.

Tudi pri daljši rabi brez vsakih neprijetnih ali škodljivih posledic, zato bolje nego vsi dozdaj rabljeni naravni predmeti.

1 tuba 1 krona.
Po pošti, če se pošlje naprej
1 K 50 v, se pošlje 1 tuba } franko.
5 " " " " 5 tub }
9 " " " " 10 " }

Izdelovalec in glavna zaloga
B. FRAGNER, lekarnar

c. kr. dvorni založnik, **Praga III., št. 203.**
Dobi se v lekarnah. V Celju v lekarni št. 690
Rauscher in Oton Schwarz. 8-1

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v St. Pavlu pri Preboldu registrirana zadruga z neomejenim poročstvom, naznanja, da se je zaradi velikega prometa sklenilo zavod razširiti in povišati obrestno mero za

hranilne vloge na čistih 5%

brez vsakršnega odbitka.

Hranilne vloge se sprejemajo ob uradnih dneh t. j. vsako nedeljo dopoldne od vsacega, če je ud hranilnice ali ne.

Naložen denar se izplača vsaki uradni dan brez odpovedi ali večje svote z maločasno odpovedjo.

Št. Pavel pri Preboldu v Savinski dolini dne 25. novembra 1912.

700 2-2 Načelstvo in nadzorstvo.

Najlepša luč

je briketid luč, ki jo dajejo sobni briketid aparati. Od teh še imamo nekaj v zalogi in jih oddamo po jaho znižani ceni in tudi na obroke. Priporočamo nadalje tudi raznovrstne druge acetilenove aparate in svetilke po najnižjih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Zahtevajte cenik. 691 Zastopniki se iščejo. 3-3

Fr. Zinauer, Sv. Jakob v Sl. gor.

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, svetilk, raznovrstnih šip itd. Najnižje cene.

Prevzetje vseh steklarskih del!

Na debelo! Na drobno!

Novo! Novo! Novoletne šaljive karte

kakoršnih dozdaj še ni bilo. Vsaka karta je nepresegljivo šaljiva in senzacionalna. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev je dobro sortirana in vsaka karta je v kuvertu.

Sa o mi imamo edino razprodajo. Zastopniki za vse kraje se iščejo.

10 originalnih vzorcev se pošlje za 75 vin. 25 izvodov 1 K. 50 izvodov 1 K 75 v. 100 izvodov 3 K.

Povzete 40 vin več. Tudi znamke vseh dežel se vzamejo.

Habigborst & Co., Bochum i. W. (Postschliessfach 149.) 657 8-5

Ne izpostavite se

nevarnosti, da bi Vam iz male vsled nesnage nastala težko lečljiva rana, in pokrijte vsako rano skrbno s priznanim obvezilom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praškovo domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za 7 K pa deset pušic poštne prosto na vsako postajo avstr.-ogrske monarhije

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 v.

Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „Pri črnem orlu“ Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 230, V Celju v lekarnah M. Rauscher, Oto Schwarzl itd.

Zaloge v lekarnah Av.-Ogrske.

Proda se zaradi preselitve takoj

hiša z dobro idočo trgovino

blizu 3 tovarn; plačilni pogoji ugodni. — Pisma poste restante št. 10. Celje. 706 2-1

Loterijske številke.

Trst, 30. novembra 1912: 43, 36, 78, 17, 45.
Linc, „ „ „ 31, 37, 7, 59, 8.

Hiša na Vranskem

tik farne cerkve, s tremi sobami, kuhinjo, vrtom za zelenjavo, lepim sadonosnikom, pripravna posebno za penzionista ali rokodelca, se po ceni proda. — Pojasnila daje trgovec **FRANC KRAŠOVIC**, Št. Jur ob Taboru. 713 2-1

Odvetnik dr. Iv. Zabukovšek je otvoril pisarno v Šmarju pri Jelšah.

714

3-1

„Gornje-Savinska posojilnica v Mozirju“

bode obrestovala vloge na hranilne knjige — počenši s 1. prosincem 1913 po —

5%

brez vsacega odbitka. — Obrestna mera od posojil se zviša počenši s 1. prosincem 1913 na

6%

Načelstvo.

705 2-1

Nepotvorjeno samo, če je na podplatu odtisnena letnica osnovanja 1860 z gornjim znamenjem.

Petrograški galoši
zimski šolnji, Storm, Slippers

Dnevna proizvodnja tvornice 60.000 parov.

Edina glavna prodaja: Messtorff, Behn & Co., Dunaj I. — Dobivajo se v vseh boljših, modernih trgovinah s čevlji. 685 10-3

Razširjena na novo opremljena trgovina Lovro Petrovar Ivanjkovci

priporoča svojo veliko zalogo vsega špecerijskega in železnega blaga, moke, vsakovrstnega usnja in podplatov, najraznovrstnejšega blaga za ženske in moške obleke, platno, tople srajce, rute itd. — Kupi vse deželne pridelke po mogoče najvišjih cenah. 621 10-5

Dobro blago, nizke cene, točna postrežba!

Trsničarji, pozor!!

Rožje Riparia portalis I. vrste za cepiti imam več tisoč naprodaj; kupim pa ali za rožje zamenjam več sto cepljenega trsa beline ali javorča in cepljene izabele. — Sim. Potočnik, posestnik, p. Žetale pri Rogatcu. 684 3-3

Gostilničarji, društva pozor!

Velik postranski zaslužek Vam donša patentovano **sobno kegljišče** s kroglo in pistolo; kegljišče je 150 cm dolgo in se lahko postavi na vsako mizo; igra se lahko 33 raznih iger, razvidnih iz priloženega navodila. Za zimo najbolj primerna zabava. Cena samo 40 K, plačljivo tudi v 3—4 obrokih. Edino zastopstvo za Spodnje Štajersko pri **Zinauer & Co.**, Sv. Jakob v Slov. gor. Zahtevajte cenik. Zastopniki se iščejo.

Rastlinska destilacija „RADECKI“ Ivan Cater v Celju

vas postreže priznано povsem najugodnejše pri nakupu vseh vrst **likerjev** 241 in **žganja**. 42-39
Špecialitete: „Radecki“ grenki in sladki in Pelinkovac najboljši želodčni likerji, izdelki izključno samo iz rastlin. Bosanska in slavonska slivovka, ogrski kakor istrski tropinovec in vinsko žganje ter zajamčeno pristen v zdravilne namene priporočljiv kranjski brinovec. Zahtevajte v lastno korist brezplačno in poštne prosto vzorce in cene.

Pozor! 605 20-10 **Čitaj!**

Rastlinski eliksir

je napravljen iz najboljših zdravilnih gorskih rastlin in po zdravniških strokovnjakih preizkušen kot najboljšo zdravilo proti vsem boleznim želodca, črev, jeter, ledvic in vranice. Zdravi najbolj zastarele bolezni v želodcu, odstranjuje krče, daje slast in pospešuje prebavo, čisti kri, pomirja živce ter jači in krepi ves ži. ot. Zato naj ga naroči vsaka hiša. Na razpolago mnogo priznanje in zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali predplačilu zneska.

Prejela sem vaše steklenice, ker mi dobro delujejo, prosim, pošljite mi še tri velike steklenice „Rastlinskega eliksirja“. Franciška Potočnik, Kavče, p. Velenje (Štajersko).
3 vel. ali 12 mal. steklenic franko vsaka pošta 5 K 20 vin.
6 „ 24 „ „ „ „ 8 „ 80 „
9 „ 36 „ „ „ „ 12 „ 80 „

Dobiva se samo pri meni. Prosim točno adresirati. **Lekarna k Spasitelju, Koprivnica, (Hrvatska).**

Prva južnoštaj. kamnoseška industrijska družba v Celju

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihi spomenikov
iz različnih vrst mar-
morja, granita i. slenita.

Nova ulica II, zraven slov. šole.
Edino nar. kamnoseško podjetje.

:: Izvrševanje ::
vseh cerkvenih stav-
benih del s strojnim
:: obratom. ::

30
Lastniki:
12-12

Rob. Diehl, Ant. Kolenc in Fr. Strupi.

Darujte Ciril-Metodovi družbi!

SINGER

šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših trgovinah ali po naših agentih.

SINGER Co., akc. dr. za šivalne stroje

Celje, Graška c. 33; Maribor, Gosp. ulica 32; Slov. Gradec, Glavni trg 46.

Svarilo pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev v konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. 31-12

Na vprašanja vedno zaželeni odgovor.

Vzorce za vezenje, gačenje in šivanje gratis in franko.

„66“

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek) v Celju. 27 12-12

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

**Zvezna trgovina,
(Goričar & Leskovšek, Celje)**

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka**.

Rezervni fond K 322.522 95 stanje
vplačanih deležev K 117 660,

Enaintrideseto upravno leto.

Lastno premoženje K 503.462 49,
zadružnikov čez 3.000.

POSJOJILNICA V MARIBORU

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU.

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po 4 1/4% in 4 1/2%, v tekočem računu po 4 1/4% oziroma po dogo. oru. — **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. — **Posojila** daje: na hipotekarni kredit in zastave vrednostnih listov oziroma knjižic po 5 1/4%, na hipotekarni kredit s poroštvom po 5 3/4%, na osebni kredit po 6%. **Eskomptuje** menice ter daje kredit trgovcem in denarnim zavodom v tekočem računu. 58 12-12

Kupujte „Slovenska Pratika“

vedno le najboljšo in najcenejšo prafiko z imenom

za katol. ljudstvo 37. letnik Varsiv. znamka Sv. Jožef

519 19-16

Založna iverka: KLEINMAYR & BAMBERG V LJUBLJANI.

Maslo

malisno šupo, suhe gobe, vinski kamen, med v satovju, satovje, vosek, jabolka namizna in bruske za most, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino veletrgovina **Anten Kolenc**, Celje, Graška cesta 22. 554 52-13

Emil Brandeis

komisijska trgovina s hmeljem

Norimberk

Mestna hmeljarna št. 6.

se priporoča za prodajo hmelja po kolikor mogoče najvišji dnevni ceni.

Reelna postrežba. 513 20-17 Kulantni pogoji.

Čevlje

promenadne, lovske, telovadne, planinske in sploh vse vrste izdeluje

Adolf Bursik v Celju

Cene zmerne. Postrežba točna

Lastna tovarna ur v Slici

1887

Zahtevajte JUBILEJNI CENIK zastonj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana

Edino pristno s 10 189 44-41

varsiveno znamko

Röslerjeva voda za zobe

najboljša za zobe. Se dobi povsod. Steklenica 72 vinarjev.

A D A M

Rastlinski liker „ADAM“ sladki in grenki je vstrel svoje izredno izborne kakovosti nedvomno na vrhuncu vseh izdelkov te vrste.

Rastlinski liker „ADAM“ predstavlja isto nito nastavek iz 30 različnih vrst najzdravljivejših rastlin in korenin ter se vsled svoje fine kakovosti ne sme primerjati s podobnimi izdelki, napravljenimi iz esence.

Edini izdelovatelj: **F. S. Lukas v Celju**. Rastlinska destilacija „ADAM“.

Za božične praznike

čisto sveže rozine, grozdice, cvebe, mandelne, lešnike, orehe, kakor tudi citronat, cedri, pignoli, mak, sploh vse južno sveže sadje, priporoča po nizki ceni

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Na drobno. Na debelo.

Zaloga okrasov za božično drevo.

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

Svoji k svojim! v Ljubljani Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborno marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo v sodčkih in steklenicah.

126 47-44

Darujte za Narodni sklad!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni. 68 51-47

Za žene in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

Svoji k svojim

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/4 % od dneva do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Soštanj, Sevnica, Smarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. 92 52-35

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo okolo 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno ne-slovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.